

Poštnina plačana pri
pošti 1317 Sodražica

Suhorobar

112/XX, maj – junij 2018

Glasilo občine Sodražica

PSOGLAVSKI DNEVI 30. 6. - 1. 7. 2018 SODRAŽICA

SOBOTA, 30. 6. 2018

10.00 DAN ŠPORTA
nogomet, košarka, badminton,
namizni tenis, odbojka na mivki

21.00 VEČER NA TRGU
Tamburaški orkester Sodražica
Igra »Šedrška roka pravice«
gledališke skupine MKS

NEDELJA, 01. 07. 2018

9.00 TRŽNI DAN
Prikaz izdelovanja domačih obrti

10.00
Glasbeni in zabavni program
s slavnostnim odprtjem,
nastop pihalnega orkestra
Big Band Kočevje

ODER MLADIH 2018
v Kostanjevem parku
Nastop benda Rock Angeless

Šedrška olimpijada

14.00
Zabava z Ansambлом Franca Miheliča

RAZSTAVA:

Ivančeva tovarna in
trgovina s suho robo

OTROŠKE DELAVNICE

KULINARIČNE DOBROTE ŠEDRŽANK:
trojka, krompirjev štrukelj, goveji vampi

www.td-sodrazica.si

oblikovanje: B. Hlilj, foto: L. Rozina

Vsebina

- 4 ŽUPANOVA STRAN
- 5 AKTUALNO
 - Iz dela Občinskega sveta
 - Pokrita tržnica
 - Subvencije MKČN
 - MIR sporoča
- 8 POSLANČEVA ZAPISNICA
- 9 OB JUBILEJU
 - 30 let CSD Ribnica
- 10 MED NAMI
 - Cvetka Vesel
- 11 DRUŠTVO UPOKOJENCEV
 - Novice iz društva
 - Najstarejši občan
- 13 ŠEDRŽANKE
- 14 ŠOLA / VRTEC
 - Bralna značka
 - Vrtec zaplesal v Ljubljani
- 15 OD TU IN TAM
 - OZZVS Ribnica
 - Prvi maj
 - Romanje
 - Dogajanje v Zamostcu
- 19 KULINARIČNO DRUŽENJE
 - Vampijada 2018
- 20 KULTURA
 - Aljaž Vesel v Ribnici
 - Pesem.si
- 22 ZDRAVJE
 - Čustva
- 23 ŠPORT
 - Ju-jitsu novice
- 24 OBVEŠČAMO
- 25 VAŠA STRAN
- 26 NOVIČKE IZ KNJIŽNICE

Foto na naslovnici: Žiga Lovšin,
vampi so kuhani - Vampijada 2018

KROGOTOK

PIŠE: DARJA VETRIH

Odgovornost. Letos smo že dvakrat imeli možnost obiskati volišča. Še en obisk bo sledil jeseni. Tokrat smo še pod vtisi parlamentarnih volitev, čeprav to ni več osrednja tema pogovorov, saj se večina posameznikov, ki so šli na volitve, vseeno pretežno ukvarja z drugimi problemi. In ne glede na to, koliko naši in vaši smo bili, vsi si želimo boljši jutri. Pričakujemo, da si bodo za to prizadevali vsi, ki so na praznik demokracije dobili mandate. Pričakujemo, da bodo zaznali potrebo po razvoju našega podeželja.

Podeželje. Zavetje vsakemu, da se umiri, naužije svežega zraka, stopi v stik z naravo. Sveže noči in jutra. Vabljeni motivi za objektivne. Gozdne živali v bližini bivališč. Doživetja, vikend paketi, domača hrana. Idila brez primere. Pa to ni vse tako samoumevno in samo po sebi na svojem mestu. Za to poskrbimo ljudje, ki tu živimo svoj vsakdan.

Ljudje. Brez nas in sledov našega dela in življenja na podeželju tega tudi ne bi bilo. Imamo pa na vasi včasih občutek, da smo pozabljeni od države, saj smo vedno manj deležni marsikaterih sicer samoumevnih dobrin. Da, na podeželje vedno bolj sodi tudi zaprta vaška trgovina, zaprta banka, večkrat tudi pošta. Si pa tako kot prebivalci večjih naselij ali mest v naši državi želimo boljši standard.

Standard. Z boljšimi povezavami javnega potniškega prometa. Z dosegljivim dostopom do storitev zasebnega sektorja in inštitucij, ki jih potrebujemo v vsakodnevem življenju. Še posebno imamo v mislih tiste storitve, nad katerimi drži roko država: pošta (in banka), krajevni urad, center za socialno delo, davčni urad, geodetska pisarna, sodišče in notariat ter seveda šola z vrtcem, zdravstvena postaja in lekarna, knjižnica, občina. Prav tako si želimo, da se še naprej razvija dejavnost društev. Vse to so kazalniki naše bodočnosti.

Bodočnost. Naj se sliši še tako oguljeno, zanjo moramo poskrbeti kar sami. Nihče iz centra ne bo prišel spraševati na periferijo, ali smo dobro in ali bi morda še kaj želeli. Kot vidimo, je prej obratno. Nekaj vzvodov, četudi morda ne tako silnih, kot bi jih želeli, vendarle imamo. Ne glede na vse, pred nami je poletje. Pravzaprav se je, po vremenu sodeč, letos prav hitro začelo. Temperature so, lahko bi rekli, prijazne, več nevšečnosti nam tokrat povzročajo majske in junijske nevihte. Ljudje pa hitimo, da pred glavno poletno vročino, pred dopusti in počitnicami zaključimo vsak svoje »projekte« ter da si potem vendarle malo oddahnemo. Preden si na rame spet optamo novo odgovornost.

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **1. avgust 2018**. Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov: suhorobar@gmail.com

NA POMOČ! 120 LET ORGANIZIRANEGA GASILSTVA V SODRAŽICI

PIŠE: BLAŽ MILAVEC, ŽUPAN

Prostovoljno gasilsko društvo Sodražica letos praznuje visok jubilej, 120 let obstoja. Konec 19. stoletja predstavlja na Slovenskem čas razcveta narodnega prebujenja, ki se je sicer začel že veliko prej, a je bil omejen na določena kulturna, prosvetna in politična gibanja. Ravno v tem času se začnejo ustanovljati številna društva na različnih področjih udejstvovanja in delovanja. Med vedno aktualne zagotovo sodijo tudi gasilci. Svojega razmisleka nisem namerno začel pisati iz potreb po požarni straži, ampak s stališča nekega širšega družbenega dogajanja, da bi lažje dobili občutek takratnega časa. Kot rečeno, je to dogajanje imelo širši vpliv, zlasti na področju združevanja in aktiviranja slovenskega narodnega telesa. Tako kot danes so tudi tedaj imeli gasilci močan potencial povezovanja pri ljudeh. Zato vloga, ki so jo imeli, ni bila slučajna in ne nepomembna. Končno pa je pomagati sočloveku visoka civilizacijska norma, ki pomembno zaznamuje bit in duha človeka kot družbeno in duhovno bitje.

Zaradi narave stvari je človek že zelo zgodaj dojel pomembnost povezovanja in združevanja pri učinkovitem preprečevanju nesreč, sodelovanja pri odpravljanju posledic nesreč, predvsem pa sodelovanja pri boju s temi nesrečami. Primeri takšnih nadlog, ki stalno spremljajo ljudi od začetkov skupnosti, so požari, poplave in druge naravne nesreče. Zaradi lažjega in učinkovitejšega delovanja so se začeli ljudje povezovati in ustanovljati požarne straže. To je podprla celo oblast, saj je hote ali nehotte morala takšnemu početju priznati smisel in ga tudi primerno podpreti. Kot drugod po svetu, zlasti pa na področju takratne Avstro-Ogrske, je bilo tudi pri nas na Slovenskem in pred 120 leti tudi v Sodražici.

V tem obdobju vneme ustanavljanja društev in organizacij z različnimi cilji in nameni so tudi v Sodražici ustanovili prostovoljno ognjegasno društvo. Kot govori župnijska kronika, je imelo društvo ob ustanovitvi svoja pravila, v katerih je bilo navedeno, da je namen gasilskega društva varovanje pred požari, pomoč krajanom v primeru povodnji ali drugih nezgod ter varovanje življenj in premoženja prebivalcev v občini Sodražica in v vaseh bližnjih občin. To poslanstvo so sodraški gasilci vestno opravljali skozi celotni čas teh dvanaj-

stih desetletij, v času prve in druge svetovne vojne, v primerih takšnih ali drugačnih nesreč. V časih, ko je bilo denarja malo, in takrat, ko ga je bilo kolikor toliko zadosti. Ves čas enako prizadevno, pogumno in odgovorno.

In to počnejo tudi danes. V vseh primerih se odzovejo klicu na pomoč in po svojih močeh, usposobljenosti in izkušenosti pomagajo, da se nevarnost omeji ter končno odpravi. Na pomoč priskočijo tudi potem, ko se odpravljajo posledice, saj največkrat ravno gasilci pomagajo prizadetim pri odpravljanju škode in pri obnovi.

Gasilci so bili in so tudi danes dejavni na različnih področjih. Skoraj ni prireditve, kjer ne bi sodelovali tako ali drugače. Svoje prostore in vozila odprejo drugim: občini, drugim društvom in skupinam, v zavedanju, da sta medsebojno sodelovanje in pomoč ključ do kakovostnega sobivanja v neki skupnosti. Predvsem je to ključ do nasprotno vzajemne pomoči in podpore tedaj, ko jo sami potrebujejo.

Pomena gasilstva se zaveda tudi lokalna skupnost. Občina mora podpirati delovanje in tudi razvoj gasilstva. Z veseljem lahko ugotovim, da sta skupno delo in prizadevanje prinesla dobre rezultate. Opremljenost gasilcev je pri nas glede na preteklost na visokem nivoju. Ker pa se življenje spreminja in vedno znova išče nove, drugačne izzive, je prav, da takšno sodelovanje ostane in se še bolj krepi, saj bi bilo škoda spati na lovoričah, s tem pa izgubiti čas za nenehno izboljševanje ne le opremljenosti gasilskih vrst, ampak tudi usposobljenosti in pripravljenosti za izvajanje svojega poslanstva. Zlasti se ne sme pozabiti na bistvo vsake organizacije. To so ljudje, njeni člani. Na mladih svet stoji, zato še kako na njih stoji prihodnost gasilstva. Njim je treba dati največ pozornosti, a ob tem ne pozabiti na vse ostale skupine, ki uspešno delujejo: predvsem gasilke, pa tudi veterane.

Dejavnosti in delo gasilcev presegajo lastne vrste in lastne okvire. Tudi v Sodražici je PGD skozi ves ta čas opazno zaznamovalo lokalno življenje. V prvi vrsti v času nesreč in hudih časov, pa tudi tedaj, ko ni bilo treba iti na intervencije. Srečevanje in druženje med ljudmi sprošča nji-

hovo veselje ter vrača voljo v vsakdanje, po večini težko življenje. Zato je tudi ta, sicer velikokrat obrekovana folklor gasilskih veselic še kako pomembna za ustvarjanje sožitja, solidarnosti in medsebojnega spoštovanja v skupnosti. To je bilo pomembno včasih, zelo pomembno je tudi danes. Mogoče materialno pomanjkanje ni tolikšno kot nekoč, zagotovo pa vlada pomanjkanje pristnih osebnih odnosov in čuta za prostovoljno delo v soseski in v domačem kraju. To vse skupaj predstavlja neprecenljivo vrednost, ki jo gojijo gasilci ter prinašajo med druge ljudi.

Ta prispevek je bil spisan ob praznovanju obletnice sodraškega gasilskega društva, vendar sem hotel z njim izreči priznanje gasilcem iz vseh petih naših društev in tudi gasilski zvezi. Vsak na svojem območju delujete za dobro krajanov svojih in tudi sosednjih krajev in vasi. Naj bo visoki jubilej našega osrednjega gasilskega društva priložnost, da se vsem nekdanjim in sedanjim gasilcem iz naše občine izreče zahvala in poklon za njihovo delo in pomoč.

Slovenska ljudska stranka in kandidat Blaž Milavec se iskreno zahvaljujeta volilkam in volilcem, ki so ju podprli na volitvah v DZ RS.

Srečno, mlada Slovenija,
Slovenec in Slovenka,
tebi vdano nazdravljamo,
naša lepa mladenka.
Vse najlepše, prijatelji, naj
zazveni zdravica,
Slovenija, Slovenija, srečna
bodi ti!

Ob dnevu državnosti
iskreno voščilo vsem
občankam in občanom!

Blaž Milavec, župan

DELO OBČINSKEGA SVETA

PRIPRAVILA: BLAŽ MILAVEC IN DARJA VETRIH

Občinski svet Občine Sodražica je aprila zasedal na 20. redni seji v letos iztekajočem se mandatu. Svetniki so obravnavali devet točk dnevnega reda, od katerih še posebej izpostavimo spremembe in dopolnitve Poslovnika Občinskega sveta v drugi obravnavi, sprejem Zaključnega računa Občine Sodražica za leto 2017 ter Sklep o določitvi cen storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov, odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov. Občinski svet se je tudi seznanil z letnima poročiloma JP Hydrovod Kočevje, d. o. o., in JKP Komunala Ribnica, d. o. o., s katerima sta oba izvajalca javne gospodarske službe predstavila rezultate poslovanja v preteklem letu. Sprejel je še Sklep o dopolnitvi Letnega načrta pridobivanja nepremičnega premoženja Občine Sodražica za leto 2018 in Sklep o dopolnitvi Letnega načrta razpolaganja z nepremičnim premoženjem Občine Sodražica za leto 2018, ki ga je tako dopolnil še z nekaj zemljišči, ki se dodatno vključujejo v načrt razpolaganja, ter obravnaval predlog sklepa Komisije za razpolaganje s stvarnim premoženjem o podani vlogi občana. Svetniki so v okviru redne točke Pobude in vprašanja zastavili vprašanja v zvezi s potekom investicijskih projektov oz. posameznih segmentov, z vzdrževanjem in sanacijo cest ter dali eno pobudo.

POSLOVNIK OBČINSKEGA SVETA

Občinski svet je v drugi obravnavi, to je dokončno, sprejel spremembe in dopolnitve poslovnika, ki določa delo občinskega sveta. Predlagane spremembe sicer ne prinašajo pomembnejših novosti, saj po večini predstavljajo uskladitev z veljavno zakonodajo (zlasti s področja varstva osebnih podatkov).

ZAKLJUČNI RAČUN ZA LETO 2017

Občinski svet je obravnaval in soglasno sprejel Zaključni račun Občine Sodražica za preteklo leto. Zaključni račun sestavljajo odlok, splošni in posebni del, načrt razvojnih programov ter obrazložitve. Predvsem je to dokument, ki podaja podrobnejši prikaz predvidenih in realiziranih prihodkov in odhodkov oz. prejemkov in izdatkov iz bilance prihodkov in odhodkov, račun finančnih terjatev in naložb ter račun financiranja. Pri načrtu razvojnih programov pa je podan prikaz podatkov o načrtovanih vrednostih posameznih projektov, njihovih spremembah tekom leta ter njihovi realizaciji v preteklem letu. Konkretno tako iz zaključnega računa izhaja, da znaša realizacija na strani prihodkov v preteklem letu 2.961.446 evrov, kar predstavlja 99,3-odstotno realizacijo glede na veljavni proračun. Na strani odhodkov pa znaša realizacija 3.155.128 evrov, kar je 98,7 % glede na veljavni proračun. Zaključni račun je tako tudi potrdil primanjkljaj, ki se je, kot je predvidel že rebalans proračuna za leto 2017, pokrtil s prerazporejenimi sredstvi iz predhodnega leta ter najetim posojilom. Najeto posojilo se nanaša izključno na izvedbo investicijskih projektov, zlasti operacije Oskrba s pitno vodo SORIKO, preko katere se bo posojilo tudi servisiralo oz. odplačalo.

SPREMEMBE CEN ZA KOMUNALNE ODPADKE

Po sprejemu v Občini Ribnica februarja in nato pretekli mesec še v Občini Loški Potok je tudi naš občinski svet obravnaval in soglasno sprejel predlog o spremembi cen storitev zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, obdelave določenih vrst komunalnih odpadkov, odlaganja ostankov predelave ali odstranje-

vanja komunalnih odpadkov, ki ga je na Občino podal izvajalec te javne službe, to je JKP Komunala Ribnica. Na podlagi veljavne zakonodaje morajo izvajalci javnih gospodarskih služb letno podati finančno poročilo v obliki elaborata, kjer se preverijo cene, in na podlagi ugotovitev tudi predlagati spremembe, če so za to izpolnjeni pogoji. V skladu z navedenim je tako tudi Komunala predložila predlog za spremembo cen zaradi zagotovitve pokrivanja stroškov storitve zbiranja, obdelave in odlaganja odpadkov. Glavni razlogi za spremembo so v največji meri zmanjšanje volumna odvzema pri gospodarstvu, kar posledično pomeni prerazporeditev obremenitve na gospodinjsstva, v manjši meri pa tudi zvišanje ostalih stroškov (amortizacija voznega parka, strošek dela, stroški odlaganja, ki ga izvaja podjetje Snaga Ljubljana, stroški odlaganja nevarnih in kosovnih odpadkov itd.). Tako so se cene te javne službe tudi pri nas nekoliko zvišale oz. uskladile s cenami v sosednjih občinah, kar primerjalno pomeni, da bo končni znesek, ki ga plačuje uporabnik npr. za 120-litrski zabojnik, po novem za 2,04 evra z DDV višji kot do sedaj, se pravi namesto dosedanjih 11,92 evra bo treba plačati 13,96 evra.

PRODAJA BLAGA NA PROSTEM

Na začetku junija so se na seji sešli resorni odbori Občinskega sveta in obravnavali predlog Odloka o prodaji blaga zunaj prodajaln na območju Občine Sodražica. Ocenili so, da je odlok primeren za obravnavo na seji Občinskega sveta (seja je potekala po zaključku redakcije Suhorobarja). Občina Sodražica je v letu 2017 pristopila k izvedbi projekta z nazivom Pokrita tržnica Sodražica, s katerim je uspešno kandidirala za sredstva EU kmetijskega sklada za razvoj podeželja, objavljena z razpisom LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe. Eden od ciljev projekta je izgradnja pokrite tržnice na trgu. S predlaganim odlokom želi Občina prodajo blaga zunaj prodajaln prvenstveno usmeriti na območje nove pokrite tržnice, za posamezne primere (npr. sejmi) pa urediti prodajo tudi izven območja tržnice. Skladno z Zakonom o trgovini se z odlokom določi prostor, kjer se lahko prodaja blago zunaj prodajaln. Z odlokom pa se določa tudi pogoje, pod katerimi lokalna skupnost oz. upravljavec soglaša za prodajo blaga zunaj prodajaln, določi dolžnosti prodajalcev ter uredi nadzor nad izvajanjem določil odloka. Odlok je skladno s Poslovníkom Občinskega sveta objavljen na spletni strani Občine skupaj z obvestilom javnosti, da lahko k predlogu odloka poda morebitne pripombe in predloge.

Občina Sodražica Vas vabi na

OTVORITEV OBNOVLJENE REGIONALNE CESTE SKOZI SODRAŽICO,

ki bo v torek, **26. junija 2018, ob 15. uri**
pred Osnovno šolo dr. Ivana Prijatelja v Sodražici.

Častni gost: minister za infrastrukturo, dr. Peter
Gašperšič.
Vljudno vabljeni!

mag. Blaž Milavec, župan

POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA – PRILOŽNOST ZA PRIDELOVALCE, IZDELOVALCE, DRUŠTVA ...

PIŠE: PAVEL HOČEVAR

Občina Sodražica skupaj s partnerji, Turističnim društvom Sodražica in Območno obrtno-podjetniško zbornico Ribnica (OOZ Ribnica), izvaja operacijo Pokrita tržnica Sodražica. Gre za enega od ciljev Strategije lokalnega razvoja (SLR) Lokalne akcijske skupine (LAS) Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, ki je sofinancirana iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (ESRP).

V okviru operacije je OOZ Ribnica organizirala tri delavnice, in sicer v Sodražici, Kočevju in Velikih Laščah.

Na delavnice je povabila kmete – pridelovalce sadja, zelenjave in drugih pridelkov, obrtnike in podjetnike, ki se ukvarjajo z živilstvom, rokodelce, društva podeželskih žena z območja LAS in razna druga društva.

Glavni namen delavnic je bila sama predstavitev sodraške tržnice, pomena tržnice, pogojev za prodajo na tržnici in vsebin, ki so načrtovane za delovanje tržnice.

Občina Sodražica kot investitorica izgradnje tržnice želi vzpodbuditi okoliške kmete k večji pridelavi prehrabnih pridelkov, rokodelce k večji produkciji, ostale posameznike in skupine pa k razmišljanju o prodaji ali menjavi najrazličnejših izdelkov.

Po prvem delu delavnice, ki jo je vodil Pavel Hočevar iz OOZ Ribnica, je v drugem delu nastopila Mateja Žvab, vodja tržnice v Kočevju.

Predstavila je Tržnico Kočevje in njeno triletno delovanje. Opozorila je predvsem na dejstvo, da tržnica potrebuje dobrega vodjo, ki je pripravljen delati, ko je treba, in poprijeti za marsikatero delo. Tržnica je za obiskovalce izredno zanimiva, saj gre za direkten nakup od pridelovalcev in izdelovalcev, ki lahko svetujejo, pojasnjujejo in priporočajo dober nakup. Vsekakor gre za pristno trgovanje, saj ne gre za blago, ki je pakirano, vakuumsko pakirano, zamrznjeno, pri katerem smo velikokrat v dvomih, kaj smo kupili.

Nakupi na tržnici pred velikimi prazniki, kot so velika noč, novo leto, martinov in drugi, je še posebno doživetje. Izredno zanimivi so tudi tematski dnevi na tržnici, ko posamezniki in društva ponujajo kolesarsko, smučarsko, moto in drugo opremo, zanimiv je tudi boljši sejem.

Tržnica predstavlja tudi zanimiv socialni moment, ker se ljudje družijo, izmenjujejo mnenja in izkušnje o ponujenem blagu na tržnici, v veliko primerih si obiskovalci izberejo »svojega dobavitelja«. V poplavi velikih trgovskih centrov tržnice ponovno vse bolj pridobivajo veljavo, saj kupci počasi, ampak vztrajno prepoznajo prednosti nakupa sveže prehrane in pristnih izdelkov.

Občina Sodražica v okviru projekta Pokrita tržnica Sodražica vabi na

OTVORITEV TRŽNICE,

ki bo v petek, **29. junija 2018,**
ob **20.30** na trgu v Sodražici.

Vljudno vabljeni!
mag. Blaž Milavec, župan

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

LAS Po poteh dediščine od
Turjaka do Kolpe

ŠUBVENCIONIRANJE MALIH KOMUNALNIH ČISTILNIH NAPRAV

PRIPRAVIL: BLAŽ KOVAČIČ

Občina Sodražica objavlja razpis za subvencioniranje dela stroškov nakupa in vgradnje malih komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju: MKČN) ali hišnih črpališč na poselitvenih območjih občine Sodražica, kjer ni predvidena izgradnja kanalizacijskega omrežja ali gravitacijski priklop na kanalizacijo ni možen, z zmogljivostjo čiščenja do 50 populacijskih ekvivalentov (PE). Seznam upravičenih objektov s hišnimi številkami, ki spadajo v ta območja, je objavljen na spletni strani www.sodrazica.si, v rubriki Razpisi, in je povzet iz grafičnega dela Operativnega programa Občine Sodražica.

Razpis se prične izvajati 2. julija 2018.

Prvo odpiranje: 15. julija 2018

Zaprtje razpisa: 15. oktober 2018 oz. ob porabi sredstev

Več informacij:

E-naslov: blaz.kovacic@sodrazica.si

Tel: 01 8366 051 Blaž Kovačič

www.sodrazica.si – Razpisi

NADZOR NAD LOČENIM ZBIRANJEM KOMUNALNIH ODPADKOV NA EKOLOŠKIH OTOKIH

PRIPRAIL: MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO OBČIN DOBREPOLJE, LOŠKI POTOK, RIBNICA, SODRAŽICA IN VELIKE LAŠČE

Medobčinski inšpektorat in redarstvo občin Dobrepolje, Loški Potok, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče (v nadaljevanju MIR) je dne 23.04.2018 skladno z letnim programom dela organa izvedel poostren nadzor nad nezakonitim odlaganjem odpadkov na ekoloških otokih v Občini Ribnica in Občini Sodražica. Ekološki otok je namreč prostor, kjer so nameščeni namenski zabojniki za ločeno zbiranje posameznih ločeno zbranih odpadkov. Zato je na ekološkem otoku dovoljeno odlagati v zabojnike le tiste vrste odpadkov, za katere so nameščeni zabojniki.

Akcije so se udeležili Jože Levstek, župan občine Ribnica, Blaž Milavec župan Občine Sodražica, predstavniki Javnega komunalnega podjetja Komunala Ribnica d.o.o., in sicer Bojan Trdan, direktor ter Metka Dobovšek Jerbič in še dva komunalna delavca, Janko Divjak, predstavnik Policijske postaje Ribnica, predstavniki medijev in sicer Tina Merhar, R - kanal in Milan Glavonjič, novinar, ter mag. Marija Ajdič Francelj, Cvetko Staniša in Marko Jakše, vsi trije z MIR.

Namen akcije poostrelega nadzora je bil v zasledovanju cilja trajnostnega in okolju prijaznega načina ravnanja z odpadki, v katerem moramo vsi povzročitelji odpadkov z njimi ravnati odgovorno ter dosledno in pravilno ločevati odpadke že na izvoru. Ker je bila akcija poostrelega inšpekcijskega nadzora tudi ozaveščanje javnosti, so bili k sodelovanju povabljeni tudi predstavniki medijev.

V Občini Ribnica je bilo pregledanih 5

različnih lokacij ekoloških otokov in sicer ekološki otok, ki se nahaja nasproti trgovine Spar v Hrovači, na Knafljevem trgu, na Kolodvorski ulici pri železniški postaji, na Prijateljevem trgu ter pri starem pokopališču v Prigorici. V Občini Sodražica je bil pregledan ekološki otok, ki se nahaja nasproti Zdravstvenega doma Sodražica. Splošne ugotovitve opravljenega nadzora so:

1. S čiščenjem okolice v tej akciji pregledanih ekoloških otokov, in sicer pobiranjem odpadkov, ki so bili nepravilno odloženi poleg zabojnikov, je bilo zbranih za cca 5 m³ različnih komunalnih odpadkov.
2. V skoraj vseh pregledanih zabojnikih za ločeno zbiranje komunalnih odpadkov, ki so se nahajali na ekoloških otokih, so bile v zabojnikih zbrane čiste frakcije tiste vrste ločeno zbranih odpadkov, katerim je zabojnik namenjen. Le v posameznih primerih je bila evidentirana manjša količina odpadkov, ki v posamezen zabojnik sicer ne spada.
3. Na ekološkem otoku v Občini Sodražica je količina odložene plastične embalaže močno presežala kapaciteto zabojnikov na ekološkem otoku.
4. Večina komunalnih odpadkov, ki je bila na ekoloških otokih odložena poleg zabojnikov, na ekološki otok ne spada. To so mešani komunalni odpadki, gradbeni odpadki, električna in elektronska oprema, pnevmatike ter oblačila.

5. Na vseh pregledanih lokacijah so bili med nepravilno odloženimi odpadki najdeni tudi dokazi o izvornih povzročiteljih nepravilnega odlaganja odpadkov. Zoper vse storilce bodo uvedeni ustrezni postopki zaradi kršitve določb občinskih odlokov.
6. Glede na zaskrbljujoče stanje v zvezi z nezakonitim odlaganjem odpadkov bomo nadaljevali z nadzorom tako na ekoloških otokih kot tudi na prevzemnih mestih komunalnih odpadkov večstanovanjskih objektov v vseh občinah ustanoviteljih.

Na koncu želimo vse uporabnike storitev javne službe še enkrat opozoriti na pomembnost ločevanja odpadkov, ki je zelo pomemben del ravnanja z odpadki, h kateremu lahko pripomore vsakdo, pri čemer pa mora biti naš cilj tudi zmanjševanje količine odpadkov. Z zavedanjem dolžnosti aktivnega in skrbnega ravnanja z odpadki se lahko vsi neposredno vključujemo v ohranjanje in varovanje okolja.

POSKRIBIMO ZA VEGETACIJO OB JAVNIH CESTAH

PRIPRAVIL: MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO OBČIN DOBREPOLJE, LOŠKI POTOK, RIBNICA, SODRAŽICA IN VELIKE LAŠČE

S ciljem zagotovitve čim večje varnosti udeležencev v prometu, vas želimo opozoriti na obvezno obrezovanje in vzdrževanje živih mej, grmičevja drevov in ostale vegetacije na površinah ob cesti tako, da sta zagotovljena preglednost ceste in prost profil ceste ter da je vidna in dostopna prometna signalizacija. Prav tako je potrebno obrezati vegetacijo ob pločnikih, saj le-ta velikokrat zaradi razraščeni ovira varnost pešcev in drugih udeležencev v prometu. Skladno z zakonskimi določbami prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste in drugimi zahtevami glede varnosti vseh udeležencev v prometu pomeni, da:

- je prepovedano postavljati ograje, zasaditi živo mejo, drevje, trte ali druge visoke nasade ali poljščine, ki bi ovirale preglednost ceste,
- zaradi preglednosti višina žive meje ne sme presežati višine 75 cm od nivoja vozišča,
- morajo biti drevesa, ki rastejo ob omenjenih cestah, obrezana tako, da je prosta višina nad cesto najmanj 4,5 m,
- mora biti po širini grmičevje ali drevje obrezano najmanj do zunanega roba bankine, kjer bankine ob cestišču ni, pa najmanj 1 m od roba asfalta ceste.

Osnovni namen naše službe je preventiva, ozaveščanje in pomoč občanom, zato skupaj poskrbimo za zelenje ob javnih cestah. Tako se bomo izognili marsikateri nevarnosti in slabi volji, v kolikor ne bi bila vegetacija stalno ustrezno obrezana, saj je za kršitve in neupoštevanje navedenih pravil predpisana kazen, inšpektorji pa smo ob zaznanih nepravilnostih dolžni izvajati predpisane sankcije.

KAJ ČAKA DRŽAVO PO VOLITVAH?

PIŠE: JOŽE TANKO, POSLANEC SDS

Volitve so končane. Hvala vsem, ki ste se jih udeležili in izrazili svojo odločitev. Še posebno zahvalo pa izrekam vsem, ki ste oddali glas zame in za SDS. Po svojih najboljših močeh se bom trudil za naš okraj in za Slovenijo.

Bolj ali manj je v času, ko pišem, že znana sestava državnega zbora. Tokrat je še bolj razdrobljena, kot je bila v preteklih mandatih, kar pomeni, da bo še precej težje sestaviti resno in močno koalicijo, ki bo

potegnila državni voz in po zavoženem Cerarjevem mandatu prestrukturirala državo.

Kljub temu da imamo sorazmerno dobro gospodarsko rast, ki za sabo potegne tudi zaposlovanje v realnem (proizvodnem in storitvenem) sektorju, ta ni v ničemer posledica delovanja Cerarjeve vlade. Rast se je zgodila zaradi ugodnih trendov na naših največjih trgih in zaradi prilagodljivosti ter sposobnosti našega gospodarstva oz. izvoznikov. Ti so tudi investirali v razvoj. Tam, kjer bi morala vlada (SMC, SD, DeSUS) kaj pokazati, pa je popolnoma odpovedala. Šibke so državne investicije, slabo je črpanje nepovratnih »evropskih« sredstev, poslabšalo se je stanje v zdravstvu, organi pregona so odpovedali pri pregonu največjega kriminala ... Kljub rasti predvsem izobrazena mladina še vedno odhaja v tujino in, kot kaže, precejšen del za stalno.

Zato ne preseneča, da je Cerarjeva koalicija padla s 53 na samo 25 poslancev, na manj kot polovico. Celotna dosedanja koalicija (SMC, SD, DeSUS) ima po letošnjih volitvah skupaj toliko poslancev kot SDS. Žal se je večina tega osipa prerazdelila na Listo Marjana Šarca in Levico, kar ponovno ne daje veliko upanja za kakršne koli potrebne reformne spremembe. Če bo skupina levičarskih strank sestavila koalicijo, lahko pričakujete nadaljnjo krepitev javnega sektorja, množenje obrazcev in zakonov ter posledično višje obratovalne stroške države, ki se bodo pokrivali z višjimi davki, zadolževanjem in rezanjem – zmanjševanjem pravic. To bo izvedljivo, ker so z levičarji v navezi tudi sindikati javnega sektorja.

Drugi problem, ki se ga lahko bojimo, pa so ilegalci, ki vdirajo preko južne meje. Zadnje čase tudi na našem koncu. Teh je čedalje več, levičarska oblast jim nudi ugodne bivalne in druge pogoje, zato ni čudno, da jih v zadnjem času velika večina zaprosi za azil v Sloveniji. Namesto da bi vlada okrepila nadzor na južni meji, po potrebi tudi vojaški, in preprečevala vstop v državo, opravljajo državni organi brezplačne prevozne storitve do nastanitvenih centrov. Tako se zapravljajo desetine milijonov evrov, ki bi jih lahko pametneje porabili, npr. za izboljšave zdravstvenega ali drugih sistemov.

Rešitev za državo bi bila koalicija, ki bi postavila slovenskega državljanja in Slovenijo na prvo mesto. Ki bi se najprej pobrigala za lastne ljudi, za lastno gospodarstvo, za lastno podeželje. Taka koalicija je možna, a bi morala kakšna od levih strank vsaj delno spremeniti koncept.

Najprej bi morala prenehati z izključevanjem SDS in njenega predsednika. Naša stranka ima povsem normalen program, z izvajanjem katerega bi naredili velike pozitivne spremembe na vseh področjih. Znižali bi dohodninske stopnje in DDV, izboljšali razmere v zdravstvu, pravosodju, šolstvu, racionalizirali socialno politiko, dali bistveno večji pomen družinam, zaostriili azilno politiko in izboljšali varnost na južni meji. Za nas so slovenski investitorji najmanj tako pomembni kot tuji, isto velja za slovenske državljane, dobrobit katerih postavljamo na prvo mesto. To je potrebno, če želimo dvigniti optimizem.

A počakajmo, da bomo videli, katere prioritete bodo prevladale v

slovenski politiki.

Vsekakor pa ne bo dobro, če se bo tudi v tem mandatu nadaljevala politika izključevanja kogar koli, ki je dobil mandat na volitvah, in se s tem še naprej delala nepopravljiva škoda.

HVALA ZA VAŠ GLAS

PIŠE: LJUDMILA NOVAK, POSLANKA NSI

Najprej se iskreno zahvaljujem vsem občanom in občankam občine Sodražice, ki ste mi namenili svoj glas na volitvah. Trudila se bom, da bom upravičila vaše zaupanje in vas dobro zastopala v Državnem zboru Republike Slovenije.

Pravična in varna Slovenija ter podpora marljivim in delovnim ljudem so naša vodila pri sprejemanju zakonodaje v parlamentu. Zavzemali se bomo za ureditev razmer v zdravstvu, za dostojne pokojnine,

za boljšo družinsko politiko, za manj birokracije in manjše davke ter za tiste spremembe, ki jih Slovenija nujno potrebuje. V tem trenutku še ni znana vladna koalicija, zato ne vemo, ali bo NSi v vladi ali v opoziciji. V vsakem primeru pa bomo poslanci NSi ravnali konstruktivno in podpirali vse dobre predloge ter nasprotovali vsemu tistemu, kar otežuje življenje državljanov.

V času volilne kampanje sem nekatere izmed vas obiskala tudi na domu ali se srečala z vami na trgu ali kje drugje. Hvala, da ste me prijazno sprejeli, me poslušali in morda lažje razmislili o tem, komu boste letos namenili svoj glas. Hvala vsem, ki ste svojo državljansko dolžnost odgovorno sprejeli in se udeležili volitev, čeprav je bila vaša izbira morda tudi drugačna. To je demokracija, ki smo si jo izborili s samostojno Slovenijo, s tem pa tudi možnost, da z volitvami in izbiro svojih predstavnikov v DZ soodločamo o stvareh, ki so v pristojnosti politike. Ta pa v večji meri vpliva na naše življenje, kot si morda mislimo.

Konstitutivna seja parlamenta bo 22. ali 23. junija, na njej bomo potrdili poslanske mandate in izglasovali predsednika parlamenta, če bo morebitna koalicija uspešna in bo znala prav šteti. Potem nas čaka še potrjevanje vlade, ki pa je v tem trenutku še precej v oblakih. Morda pa jo le ućakamo, saj je za državo in vse nas najbolje, da ima država vlado, ki prevzame odgovornost za državo.

Zanimiva so bila tudi nenavadna srečanja in presenečenja. Potem ko sem na Gori obiskala grob Magdalene Gornik, sem se odpravila na Betonovo na ogled zbirke kamnin in mineralov. Pred vasjo Kračali je na cesto skočila medvedka, za njo pa sta pritekla še dva mladička. Še sreča, da sem bila v avtomobilu in sem lahko varno naredila tudi nekaj posnetkov. Nisem pa utegnila medvedov prositi za glas na volitvah, saj so kar hitro zbežali naprej. No, oddani glasovi zame so zadoščali, da sem bila ponovno izvoljena za poslanko. Hvala za nov mandat.

Zahvala

Želim se zahvaliti vsem, ki ste šli 3. junija na volitve in oddali svoj glas. In vsakemu posebej izmed tistih, ki ste svoj glas zaupali stranki LMŠ in meni osebno. Hvala vam za 802 glasova. S tem ste nam omogočili, da zasedemo drugo mesto kljub skromni kampanji tako v okraju kot na državnem nivoju. Hvala tudi vsem občankam in občanom občin Sodražica, Ribnica in Loški Potok za korekten in spodbuden odnos v času volilne kampanje.

Gremo s pokončno držo naprej v svetlejšo in boljšo prihodnost za VSE prebivalce čudovite države Slovenije.

S spoštovanjem, Franc Vesel

30 LET DELOVANJA CSD RIBNICA

PIŠE: MAG. MAJDA VRH, DIREKTORICA CSD RIBNICA

25. marca je minilo 30 let, odkar je bil ustanovljen Center za socialno delo Ribnica kot samostojni javni zavod. Do tedaj se je socialno delo izvajalo v okviru Skupnih strokovnih služb samoupravnih interesnih skupnosti Občine Ribnica. Takrat je bil center edina izvajalska organizacija na področju socialnega varstva. Večinoma je bilo delo kurativne narave, od preventive se je organiziralo preventivno medicinsko rehabilitacijo v obliki letovanj za otroke in izvajalo se je predzakonsko svetovanje.

Strokovni delavci Centra za socialno delo Ribnica smo ves čas spremljali problematiko na področju socialnega varstva, jo analizirali s pomočjo več raziskav in na podlagi opažanj in ugotovitev je nastalo kar nekaj društev, preventivnih programov, kasneje javnih zavodov. Največji dosežek nam je uspel na področju skrbi za osebe z motnjami v duševnem razvoju in tudi na področju skrbi za starejše občane. Med drugim se je z našo pomočjo ustanovilo Društvo Sožitje Ribnica. V okviru društva smo sodelovali pri organizaciji klubske dejavnosti, ki je pripeljala do ustanovitve Varstveno-delovnega centra Ribnica leta 1989. VDC je 13 let deloval v sklopu našega centra. Naša prizadevanja pa so šla še naprej, saj smo opažali vse več potreb po domskem varstvu za osebe z motnjami v duševnem zdravju. Z elaborati, raziskavami smo pri Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dokazovali nujnost gradnje bivalne enote in trud se je obrestoval, saj smo leta 2007 dobili Bivalno enoto Ribnica, ki pa jo je takrat skupaj z Varstveno-delovnim centrom ministrstvo postavilo pod organizacijo CUDV Draga pri Igu.

Na področju zavodskega varstva starejših smo imeli hude težave pri nameščanju naših občanov v domove za starejše občane. Kamor koli smo naslovili prošnjo, smo dobili odgovor, da imajo prednost njihovi občani. Tako so se začela dolgoletna prizadevanja v iskanju možnosti gradnje doma starejših občanov v Ribnici. Hvaležna sem vsem županom, ki so si skupaj z nami prizadevali, da bi prišli do lastnega doma starejših občanov. Zadnja leta je pristojno ministrstvo gradnje domov črtalo iz proračunskih sredstev in jih prepustilo privatni iniciativi. Tako smo takrat našli Gradbeno podjetje Vegrad, ki je bilo pripravljeno investirati v DSO Ribnica. Leta 2008 smo dočakali odprtje doma. Jeseni istega leta se je v Loškem Potoku odprla enota DSO Grosuplje. V Sodražici pa je že nekaj časa delovala tudi Bivalna enota Zavoda Prizma Ponikve. Od tedaj nekaj časa nismo beležili težav pri nameščanju v zavodsko varstvo. Od lanskega leta pa imamo spet vse več težav s pomankanjem domskih kapacitet po celotni državi.

Na področju varstva starejših občanov se nam zdi velika pridobitev tudi organizacija storitev »pomoč družini na domu«, ki je že 25 let organizirana v okviru Centra za socialno delo Ribnica. Storitve je organizirana za občini Ribnica in Sodražica, občina Loški Potok pa jo je začela izvajati s pomočjo DSO Grosuplje, Enota Loški Potok. Omenjena storitev se je v naših krajih dobro »prijela«. Ob pomoči socialnih oskrbovalk omogoča uporabnikom čim daljše bivanje doma, odmika domsko varstvo in je tudi cenejša oblika pomoči, kot je zavodsko varstvo.

Center pa je sodeloval še na mnogih drugih področjih. Tako je sodeloval tudi pri registraciji Kluba Zarja – kluba zdravljenih alkoholikov Ribnica leta 1990. Tri strokovne delavke centra so terapevtke v Klubu Zarja.

S prihodom beguncev, pa tudi s stečaji večjih podjetij, je center spet prevzel pomembno nalogo na področju zbiranja oblek, obutve, posteljnine, hrane, urejanja kasarne za prihod beguncev, za kar je leta

1992 dobil občinsko priznanje. V zvezi s temi nalogami je nastala potreba po delovanju Karitasa in tako smo leta 1992 pomagali pri ustanovitvi Karitas župnije Ribnica. Ko so se začele resne priprave za gradnjo DSO v Ribnici, smo se na centru spraševali, kako bi kraj lahko še prispeval, da bi se bodoči stanovalci v njem dobro počutili. S pomočjo župnika mag. Antona Berčana smo organizirali usposabljanje za prostovoljce za vodenje skupin za samopomoč za delo s starejšimi in za družabnike. Leta 2007 smo s prostovoljci pomagali ustanoviti in registrirati Medgeneracijsko društvo za kakovostno starost Ribnica, ki sedaj vključuje še prostovoljce iz občine Sodražice. Istočasno smo bili pobudnik za usposabljanje prostovoljcev za delo na področju starejših tudi v Loškem Potoku, kjer so kasneje tudi ustanovili društvo.

Tudi preventivnih programov je nastalo kar nekaj. Tako smo v letih od 1991 do 1995 na centru izvajali mladinske delavnice za osnovnošolsko mladino, od leta 1991 smo izvajali Šolo za življenje za osnovnošolce. Od leta 1992 center poleti organizira in izvaja Vesele počitnice za otroke. Te so se leta 2001 razširile še v Dolenjo vas. Od leta 1995 imamo tudi Skupino za osebnostno rast, ki združuje mlade prostovoljce, ki delajo z osnovnošolskimi otroki. Leta 2002 pa je bila pri centru ustanovljena tudi Skupina za samopomoč za osebe z dolgotrajnimi težavami na področju duševnega zdravja. Srečuje se dvakrat mesečno.

Na centru smo imeli organizirano tudi civilno služenje vojaškega roka, zaposlovali smo javne delavce v projektu Socializacija in integracija Romov, v okviru česar je potekalo tudi opismenjevanje starejših Romov. Na področju preprečevanja narkomanije smo organizirali Informativno pisarno, ki jo je financiral Lions klub Ribnica.

Sama dejavnost centra se je v teh letih zelo spremenila. Med drugim nam je bilo naloženih veliko novih nalog: od obsežnih novosti na področju starševskega varstva in družinskih prejemkov, državnih štendij, novih nalog na področju preprečevanja nasilja v družini, nadomestnih kazni do nove socialne zakonodaje, ki smo jo začeli izvajati leta 2012. Žal delo postaja vse bolj birokratsko in obsežno, kar onemogoča pristno socialno delo. Kljub vsemu pa si vsi zaposleni na centru prizadevamo za čim bolj človeški odnos in hitro reševanje vlog. Velikokrat ni lahko, sploh ko gre za družinske zadeve, saj je vedno občutek, da nekdo izgublja, drugi dobiva. Naš cilj pa naj bi bila v prvi vrsti zaščita otrok. Ker je tu po sredi še veliko drugih interesov, smo največkrat krivci za neuspeh prav delavci centra. Smo samo ljudje, ki si po najboljših močeh prizadevamo za prave rešitve, ob tem pa smo deležni pritiskov uporabnikov, svojcev, medijev in politične javnosti.

Pred vrati pa je reorganizacija CSD, ki naj bi se zgodila 1. 10. 2018, kar pomeni, da bo ustanovljen nov javni zavod Center za socialno delo Osrednja Slovenija zahod s sedežem v Kočevju. Imel naj bi dve enoti, in sicer eno v Kočevju in eno v Ribnici. Cilj ministrstva je »na teren – bliže k ljudem«. Tega si želimo tudi zaposleni, žal pa se nam ob sedanjem obsegu nalog in obstoječem številu zaposlenih to še ne zdi možno.

Kljub vsemu smo zadovoljni z opravljenim delom. Zahvalila bi se vsem sodelavcem za ves trud, ki ga vlagajo v svoje delo, za njihova prizadevanja, da bi razumeli stisko ljudi, za odgovoren odnos do dela, tudi za razumevanje v kolektivu. Hvala pa tudi vsem trem občinam, javnim zavodom in društvom, s katerimi sodelujemo. Posebej se zahvaljujem Policijski postaji Ribnica za zgledno pomoč in sodelovanje. Marsikatero delo ne bi bilo opravljeno, če ne bi bilo takega sodelovanja med organizacijami in društvi.

»MLADI STAREJŠIM DAJO VESELJE DO MLADOSTI«

PIŠE: JASNA JANEŽ, FOTO: OSEBNI ARHIV

Cvetka Vesel, nekdanja učiteljica zgodovine in zemljepisa, tudi v letih upokojitve življenje zajema z veliko žlico. Posebno veselje ji predstavljajo vnuki in prostovoljno delo v Društvu upokojencev Sodražica. O letih poučevanja in obdobju pokoja sva poklepetali kar pri njej doma.

Ali ste že od malega vedeli, da boste učiteljica?

Takrat ko sem bila še v osnovni šoli, ni bilo toliko poklicev na izbiro, kot jih je danes. Za tiste, ki so se malo težje učili, je bil na primer poklic trgovca, za boljše pa ekonomski tehnik ali učiteljica. Jaz sem se bolj videla v slednjem in te odločitve nisem nikoli obžalovala. Ko sem prvič stopila v razred kot učiteljica, sem imela le 21 let. Nekateri učenci, ki sem jih učila, pa so bili stari že 17 let. Ampak s tem nisem imela težav, prav tako jih nisem imela z disciplino. Bolj težko mi je bilo, ker sem mislila, da bom lahko vse svoje znanje prenesla na otroke in da bodo vse znali. Potem se prilagodiš in veš, kaj lahko pričakuješ.

Kaj mora po vašem mnenju imeti dober učitelj?

Nekdo, ki ima veliko strokovnega znanja, ni nujno, da bo znal tudi dobro poučevati. Za učitelja je pomembno še marsikaj drugega. Moraš imeti čut za odnos z ljudmi, še posebej z mlajšo generacijo. Predvsem mora biti učitelj pošten, do vseh enak, kar je pa izredno težko. Jaz sem poskušala biti, toda vseeno mi kdaj tudi ni uspelo. Žal mi je, če so kdaj dobili občutek, da se jim je zgodila krivica.

Menite, da je danes učitelj izgubil avtoriteto?

Učitelj je bil včasih spoštovan in cenjen poklic, sploh na podeželju. Ko sem začela delati, je bilo še tako. Danes pa se mi zdi, da je tega spoštovanja znatno manj. Če si pri svojih kriterijih dosleden, se avtoriteto vseeno da ohraniti. V razredu sem se vedno dobro počutila.

Ste ob upokojitvi doživeli kakšno krizno obdobje? Na katerih področjih ste sedaj kot upokojenka aktivni?

Ne, ni govora. Vem, da nekateri imajo krizo. Vendar sem bila sama zadnja leta že tako obremenjena, pa ne le službeno. Takrat sem imela že vnuke, ki so bili še majhni, tako da se je bilo lepo upokojiti. Danes je žal tako,

da gredo starši zjutraj v službo in pridejo domov šele zvečer. Zato so babice in dedki zelo dobrodošli. Takoj ko sem se upokojila, me je Društvo upokojencev povabilo v svoje vrste, in to ne kot običajno članico, temveč da bi prevzela kakšno dejavnost. Jaz pa sem človek, ki ne zna reči ne (smeh).

Delo, ki ga opravljam sedaj, je neobvezno in prostovoljno. V službo moraš hoditi, to je borba za preživetje. Tu pa je drugače. Najlepše je, če je s tvojim delom nekdo zadovoljen. Če sprejemam kakšno zadolžitev, jo želim tudi kakovostno dokončati. Sedaj sem v društvu aktivna že enajsto leto. Naš cilj je, da se nihče ne bi počutil socialno izločenega iz družbe, zato razvijamo dejavnosti, da lahko vsak član najde kaj zase.

Sodelujete tudi pri projektu Starejši za starejše. Poveste kaj več o tem?

To je vseslovenski projekt, v katerega je vključenih veliko upokojencev. Pri nas poteka že deveto leto. Obiskujemo starejše, predvsem bolne ali tiste, ki živijo sami. To je predvsem druženje, pogovor in sprehodi. Starejšim ne moremo pomagati z zdravstvenega vidika, ampak o njihovih potrebah obveščamo zdravstveno osebje, patronažno službo, center za socialno delo, Rdeči križ, Karitas ... Najlepši občutek je, ko vidiš, da si nekomu polepšal dan.

Pred kratkim ste na Gori organizirali proslavo ... od kod ideja, pobuda?

Porodila se je ideja, da bi se povezali tudi z mlajšimi generacijami. S šolo že sodelujemo, saj imamo skupno proslavo ob dnevu žena. Občudujemo delo Mladinskega kluba, predvsem projekt Glasbena mineštra, in smo pomislili na sodelovanje. Proslava je lepo uspela, dvorana je bila popolnoma polna. Vsi smo bili zadovoljni in skupaj smo sklenili, da se še vidimo na podobnih prireditvah.

Kaj lahko mladi dajo starejšim in obratno?

Mladi lahko starejšim dajo veselje do mladosti in jim pomagajo pri sodobni tehnologiji, ki se razvija s svetlobno hitrostjo. Pomagajo jim tudi tako, da se z njimi družijo – skupaj gledajo televizijo, berejo. Starejši mlajšim pomagajo z denarjem, vendar to ni najpomembnejše. Pomembnejša je izmenjava izkušenj, ohranjanje socialne mreže, ohranjanje varnosti in ne nazadnje tudi kulturne dediščine.

RADA IMAM: poštenost

NE MARAM: nasilja

VZORNIKI:

vsil upokojenci s 300 EUR pokojnine, ki so ohranili optimističen pogled na življenje

NAJ KNJIGA:

Markus Zusak: Kradljivka knjig;

George Orwell: Živalska farma

MOTO: Izkoristi dan! (ne bo se vrnil)

NA GORI SMO SE POVESELILI

PIŠE: JASNA JANEŽ, FOTO: ANTON CAR

»V teh dneh so me pogosto spraševali, zakaj prireditev. Ali kaj praznujemo? Zakaj pa bi morali praznovati le ob predpisanih praznikih, razveselimo in pozabavamo se lahko prav vsak dan v letu. In zato smo danes tu – da se povešimo, sprostim in nasmejimo.« Tako je v soboto, 12. maja, na proslavi v nekdanji osnovni šoli na Gori vse navzoče nagovorila Cvetka Vesel. Med nastopajočimi je šlo za preplet generacij, saj so sodelovali šolarji, študentje in upokojenci. Za uvod je na harmoniko zaigral in zapel domačin Nejc Lavrič. Nato so nastopili štirje učenci, prav tako z Gore: Vesna in Neja sta zapeli, Matevž in Matic pa sta odigrala lov na medveda. Idilo iz preteklosti je pričarala folklorna skupina učencev iz Sodražice pod mentorstvom Mojce Šilc. Babica Ivanka pa je s svojima vnukinjama z recitacijo pesmic prikazala sožitje med generacijama. Na povabilo k sodelovanju se je odzval tudi Mladinski klub Sodražica in pripravil krajšo gledališko predstavo, ki je nasmejala prav vse gledalce. Da ni manjkalo

niti dobre glasbe, je poskrbel upokojenski pevski zbor, ki je zapel tri pesmi. Poleg mladincev sta skeč pripravili tudi upokojenki Olga in Milka, ki sta se v igri prerekali glede kruha. Na koncu so zaigrali še tamburaši in poskrbeli za veselo vzdušje v dvorani. Največja zahvala za organizacijo prireditve gre gospe Cvetki Vesel, ki je zbrala vse nastopajoče in vodila celotno proslavo. Zahvala gre tudi prebivalcem Gore, ki so vse lepo pogostili. Gospa Cvetka ima prav: zakaj bi čakali na praznik? Poveselimo se že danes!

NOVICE IZ DRUŠTVA UPOKOJENCEV SODRAŽICA

ŠPORTNE IGRE UPOKOJENCEV DOLENJSKE IN BELE KRAJINE

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTO: DARKO VESEL

Športne igre potekajo v aprilu in maju. Športnice in športniki našega društva se nanje dobro pripravijo. Tekmujejo v treh disciplinah: balinanju, pikadu in orientacijskem pohodništvu. Letos so se uvrščali na sredino ali v drugo polovico lestvice. Balinarji trenirajo na balinišču Balinarskega kluba, igralci pikada trenirajo v prostorih Občine.

V Sodražici smo gostili balinarke z vse Dolenjske in Bele krajine, prišlo je 16 ekip. Naše balinarke so se tudi tokrat dobro borile. Tekmovale so: Angelca Dečman, Tatjana Matelič, Marinka Turk in Darinka Žagar. Balinarji so tekmovali v Kočevju. V ekipi so bili: Viktor Drobnič, France Vesel, Jože Košmrlj in Stane Petrič.

Že v aprilu je potekalo tekmovanje v pikadu. Ženske so se v Semiču za čim boljše uvrstitev pomerile s 27 ekipami. Tekmovale so: Milka Gornik, Tatjana Matelič, Marina Ogrinc in Darinka Žagar. Moška ekipa igralcev pikada je bila letos pomlajena. Tekmovali so: Matija Ogrinc, Mirko Klun, Darko Vesel in France Vesel. V Škocjanu so se pomerili s 27 ekipami. Konec maja je bilo v Podgorju-Stopiče še tekmovanje v orientacijskem pohodništvu. Nastopila je mešana ekipa v sestavi: Milka Gornik, Ivanka Andoljšek, Viktor Drobnič, Franc Vesel in Mirko Klun.

Zanimanje za šport in tekmovanja je čedalje večje. Letos so se športniki prvič udeležili tekmovanja v petanki na Rudolfovem memorialu v Težki Vodi pri Novem mestu. Igra je zanimiva, zanjo ni potreben velik prostor in tudi pripomočki za igro so razmeroma poceni. Razmišljajo o tem, da bi se naslednje leto vključili v športne igre tudi s disciplino.

IZLET NA KOMENSKI KRAS

PIŠE: ANA MODIČ

Pa smo dočakali dolgo pričakovani izlet v Štanjel in Divačo.

28. maja smo se najprej odpeljali do izvira reke Hubelj (pri Ajdovščini), ki v obliki širokega in mogočnega slapa priteče iz skalnatega pobočja Trnovskega gozda. Moč vode pri izviru je tolikšna, da so tam postavili manjšo elektrarno.

Osrednja zgodovinska zanimivost je bil vsaj zame Štanjel. Stari del naselja leži na hribu Turn okoli srednjeveškega gradu z mogočnim obzidjem. Grad je v svoji zgodovini menjal številne lastnike: goriški škofje, Habsburžani, Cobenzli. V času prve svetovne vojne je bila v njem vojaška bolnišnica. Med obema vojnama je bil v gradu sedež občine, župan je bil tedaj bližnji krajan, arhitekt Maks Fabiani. Grad je imel več obrambnih stolpov. Skozi vhodni stolp smo vstopili na spodnje grajsko dvorišče. Tam stoji grajski vodnjak iz leta 1694. Na zgornja dvorišča se pride po kamnitih stopnicah. V gradu je sedež TIC in Spacalova galerija. Kraj je dobil ime po farnem svetniku, sv. Danijelu, ki mu je posvečena cerkev iz 15. stoletja. Cerkev ima značilen zvonik v obliki prečno prerezane limone. Na križišču ulic stoji skromna nadstropna kraška hiša, ki nemo pripoveduje, kako je človek nekoč na Krasu svoje domovanje gradil iz materiala, ki mu je bil najbolj pri roki; vse je iz kamna: stene, streha, žlebovi, vodnjak. Na vrhu hriba so vidni ostanki rimske utrdbe, ki nosijo ime Gledanica. Utrdba je služila kot opazovalni in tudi signalni stolp. Biser naselja pa je Ferrarijev vrt, ki ga je arhitekt Maks Fabiani uredil za svojega svaka, zdravnika iz Trsta. V Štanjelu je kupil več zaporednih hiš in zemljišče za vrt. Vrt prepoznamo po ovalnem bazenu in otočku na njem, do katerega pelje kamniti beneški most.

Brbončicam smo zadostili s pokušino pršuta, oliv, doma spečenega kruha in s kozarcem terana v pršutarni Ščuka v Kobjeglavi. Na njihovem dvorišču stoji 250 let stara murva, ki je pripeta na železno

mežo in ima zaradi obrezovanja in privezovanja obliko velikanskega dežnika. V njeni senci je posedala manjša družba obiskovalcev.

Še eno čudovito doživetje nas je čakalo v Divači: Škrateljnova hiša in poslopja te domačije, ki so preurejena v Filmski muzej Slovenije. Hiša je stara preko tristo let, grajena je iz kamna, streha so kamniti skrili, gank je lesen. Drži se je spahnjenica z velikim dimnikom. V tej hiši se je leta 1907 rodila prva slovenska igralka Ida Kravanja, ki je imela umetniško ime Ita Rina. Njeno lepoto so enačili z lepoto Grete Garbo. Poleg razstave slik Ite Rine smo si ogledali tudi nekaj izsekov iz slovenskih filmov, slike slovenskih igralcev na stenah manjše kinodvorane, prvo filmsko kamero, oblačila nekaterih igralcev v slovenskih filmih, šminke in pudre ter senčila, s katerimi maskirajo filmske igralce.

Ob koncu izleta nas je v Senožečah čakalo kosilo.

V mozaik upokojenskih izletov smo dodali še en svetel in lesketajoč kamenček, ki nas bo spomnil na lepo doživetje Komenskega Krasa.

Sodelovanje na Tržnem dnevu v nedeljo 1. julija 2018:

- v povorki kot zidarji: predstavili bodo delo zidarjev nekoč
- v prostorih Doma z razstavo: DRUŽINA IVANC
- Na prireditvi bodo nastopile upokojenke s skečem

FRANC LEŠNJAK – NAŠ NAJSTAREJŠI OBČAN

PIŠE: CVETKA VESEL, FOTO: DARKO VESEL

Franc Lešnjak je 9. maja praznoval svoj 95. rojstni dan. Člani Društva upokojencev smo mu ob tej priložnosti pripravili skromno praznovanje. Zapel mu je naš upokojenski pevski zborček, dekleti Ajda in Janja iz osnovne šole pa sta mu na kitaro in flavto zaigrali nekaj pesmic. V imenu društva mu je čestitala predsednica Milka Gornik, iz šole mu je čestitko prenesla Marjeta Mohar. Ostali prisotni smo mu skupaj zapeli. Posebej sta mu ob lepem jubileju zaželela še veliko zdravja tudi naš župan Blaž Milavec in njegova sodelavka Petra Marn. Slavljenec se je vidno ganjen vsem zahvalil za pozornost.

Franca Lešnjaka ni treba posebej predstavljati. Po zunanosti kaže podobnost s Plečnikom in še vedno je mladostnega videza, sicer pa je prava zakladnica vedenja o preteklih dogodkih in predvsem o drugačnem načinu življenja v preteklosti. Dobro zna pripovedovati zgodbe, pa ne samo o svojem življenju, ampak tudi o življenju in ljudeh v kraju. Spominja se dogodkov daleč nazaj do svoje rane mladosti, hkrati pa lahko preklopi na sedanost in aktualne razmere. Uporablja računalnik, internet, veliko bere in se izobražuje. Takih res ni veliko.

Zna pa biti tudi duhovit. Povedal je, kako je upravitelj Vodopivec nagajivim fantkom, tudi sam je bil med njimi, v šoli dejansko »sprašil« hlače. Nagniti so se morali nad klop in nastaviti zadnjo plat. Upravitelj je vzel palico in enega udaril, pa drugega, pa tretjega in tedaj se je iz njihovih umazanih hlač tako prašilo, da je kar iz razreda zbežal.

Živi po stari modrosti: vedrina, prava družba, zmernost. V življenju je treba vse sprejeti, kar prinese slabega in dobrega, pravi. Že v mladosti, v času vojne, se je naučil obvladovati stres in pomanjkanje. Vedel je, da je treba ohraniti upanje na boljši jutri. Na vprašanje, v čem je skrivnost dolgega in hkrati kakovostnega življenja, mi je odgovoril: »Pri mojem poklicnem delu kovača je bilo veliko fizičnega dela. Ob tem sem se vedno spotil, skozi kožo se je izločilo največ strupov iz telesa, kar me je ohranilo zdravega.«

Želimo mu, da bi zdrav, čil in tako bistrega duha ostal še dolgo.

ŠEDRŽANKE NA OBISKU

HREN V KULINARIKI IN ZDRAVILSTVU

PIŠE IN FOTOGRAFIRA: ŠTEFKA JORAS

Tokrat so nas prijazno sprejeli pri Jefn'hu v Lipovšici. Ravno so minili velikonočni prazniki. Za domačo gospodinjo Ivanko Cvar so ti prav poseben izziv. Svojim domačim, sorodnikom in številnim prijateljem namreč pripravi pester izbor velikonočnih jedi. Je odlična kuharica. Pravi, da je to postala ob dobri tašči, ko se je kot osemnajstletno dekle primožila s sosednjih Vinic. Delo na kmetiji ji ni delalo težav, saj je morala že od otroštva pomagati doma pri kmečkih opravilih. Življenje jo je neprestano preizkušalo, vendar je ohranila veder značaj, prijaznost, skromnost in velik čut za sočloveka. Tako je poleg svoje družine nesebično skrbela tudi za vsaka invalida, še posebno zadnja leta, ko se je invalidnosti pridružila še bolezen. S posebnim ponosom govori o dosežkih svoje hčerke Tatjane, ki je dekle s posebnimi potrebami. In veseli se druženja s prijatelji, ki pogosto pridejo na obisk. Pred kratkim pa se je v hiši treh generacij pridružila še četrta, saj je Ivanka postala prababica Nejcju. Veseli se njegovega odraščanja.

Gospa Ivanka nas je povabila za veliko kuhinjsko mizo, kjer je čakal pisan krožnik jedi, o katerih je naslednjo uro tekkel pogovor. Med vsemi dobrotami nam je najbolj vzbudila pozornost hrenova strjenka in v nadaljevanju tudi beseda o hrenu kot kulinarčni in zdravilni rastlini. Gospa Ivanka pripravlja tudi hrenovo omako za h govedini iz juhe. Naredi jo preprosto tako, da dvema zajemalkama juhe doda dve pesti nakockanega kruha in pest naribanega hrena. Kuha deset minut, nato omako posoli in popopra. Hren uporablja tudi, ko na mizi ni šunke in jajc, torej skozi vse leto.

Da bi tudi bralci tega prispevka поблиže spoznali ta »koren«, vam predstavljamo njegovo »osebno izkaznico«.

Domovina hrena je Sredozemlje in zahodna Azija. Od tu se je razširil po vsem svetu. K nam so ga prinesli iz Rusije. Njegovo zdravilno moč so poznali že stari Grki. Uporabljali so ga že 1500 let pr. n. št. Hren je trajnica iz družine križnic. Vsebuje veliko vitamina C, vitamine iz skupine B ter minerale železo, kalcij, kalij, magnezij, fosfor itd. Omogoča lažjo prebavo mastnih jedi, čisti organizem, odpravlja utrujenost, spodbuja delovanje jeter in srca, pomaga vzdrževati črevesno floro. Stari narodi so uporabljali predvsem svežo korenino proti prehladnim obolenjem, skorbutu in kožnim boleznim. Danes se poleg korenine uporabljajo tudi mladi listi in cvetovi, predvsem za juhe in solate. Cvetovi so nežnejšega okusa, zato so dobrodošli v različnih jedeh, ki jih želimo le malo začiniti. Tako listov kot cvetov ne kuhamo. Pri uporabi moramo biti zmerni.

(Vir: OK, priloga Nedela)

V knjižici patra Ašiča pa najdemo nasvete, kako hren pripravimo kot zdravilo. Navedimo jih nekaj. Proti bolečini položimo sveže nstrgan hren kot obkladek na mesto, kjer nas je pičila žuželka, na lice, če nas boli zob, ali na zatilje, če nas boli glava. Sladkorni bolniki in revmatiki naj redno uživajo hren. Pri vnetju mehurja in ledvic pripravimo mešanico sveže nstrganega hrena z malo vinskega kisa in slajeno z glukozo. Uživamo 3–4 žlice na dan, dokler seč ne postane bister. Proti želodčnemu čiru pa pripravimo »hrenovo vino«. V enem litru belega vina namakamo 50 g naribanega

HRENOVA STRJENKA

POTREBUJEMO:

2 hrenovi korenini
sol, poper po okusu ali čili z
morsko soljo (bolj pikanten)
½ krače ali drugega suhega
mesa (ne prepusto)
3 zavitke želatine
2 kuhani jajci

PRIPRAVA:

Hren drobno naribamo, meso zmeljemo, jajci nasekljamo. Vse tri sestavine zmešamo, posolimo in popramo po okusu. Pripravimo želatino po receptu in jo dodamo zmesi. Vse še enkrat dobro premešamo in oblikujemo v svaljek. Položimo ga na folijo za živila ali peki papir, zavijemo in damo v hladilnik. Strjenko narežemo na kolobarje in jo ponudimo s kuhano govedino, s šunko ali kot samostojno jed z domačim kruhom.

FOLKLORNA SKUPINA IZ VRTCA ZAPLESALA NA KONGRESNEM TRGU

PRIPRAVILI: NIKA MARENČE IN URŠKA ROBER MILAVEC

V četrtek, 24. 5. 2018, se je folklorna skupina iz Vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica pod vodstvom vzgojiteljic Nike Marenče in Urške Rober Milavec že drugo leto udeležila festivala Igraj se z mano. Ta vsako leto poteka v okviru Centra Janeza Levca Ljubljana in Društva za kulturo inkluzije. Dogodki so posvečeni predvsem otrokom in mladostnikom, s poudarkom na otrocih in mladostnikih s posebnimi potrebami. Dejavnosti so namenjene druženju vseh ljudi, ne glede na posameznikovo starost, izobrazbo in druge socialne ter kulturne specifičnosti. Nudijo priložnost za povezovanje in spoznavanje skozi skupne dejavnosti, s tem pa hkrati gradijo temelje za bolj razumevačo in odprto družbo prihodnosti.

Folklorna skupina se je letos predstavila s točko Puštertanc. Otroci so nastopili z ljudsko pesmijo, plesno igro in plesom. Celoten sklop smo povezali v ljubezensko zgodbo, ki se je odvijala okrog vzmetnice (»puštra«), ki je lahko predmet sprave ali spora. Naš nastop si je ogledalo veliko obiskovalcev in mimoidoščih. Med gledalci je bilo tudi kar nekaj staršev in njihovih starih staršev. Ob pogledu na igro, kot so se jo včasih igrali naše babice in dedki, se je zagotovo marsikdo spomnil svojih otroških dni ...

Dogodek na Kongresnem trgu je popestrilo dogajanje po stojnicah – otroci so bili navdušeni nad pihanjem milnih mehurčkov, rokovaljem z različnimi plazilci in nad ostalimi

nastopajočimi iz celotne osrednjeslovenske regije. Kot po navadi pa se najboljše vedno prihrani za konec; posladkali smo se s palačinkami in limonado, nato pa se odpravili proti vrtcu.

LJUDSKO IZROČILO V VRTCU

Otroci imajo v sodobnem svetu za glasbeno ustvarjanje veliko možnosti. Pri tem ne smemo pozabiti na ljudsko izročilo: ljudske pesmi, igre, plese in glasbila, ki so del naše preteklosti in kulturne dediščine. Poznavanje ljudskega izročila je pomembno, saj se le tako lahko ohranja in prenaša na naslednje generacije. Pri tem ima poleg družine in podeželskega okolja, v katerem bivamo, veliko vlogo prav vrtec, ki z načrtovanimi dejavnostmi ohranja veselje pri petju ljudskih pesmi, plesanju ljudskih plesov in seznanjanju z ljudskimi igrami in izštevankami. Vsebine ljudskega izročila so otrokom blizu in jih s svojo preprostostjo, razumljivostjo in jasno oblikovanostjo spodbujajo k ustvarjalnosti.

Z vnašanjem ljudskega glasbenega izročila v vrtec želimo privzgjati pozitiven odnos do naše zgodovine, tradicije in kulturne dediščine. Hkrati otroci pridobivajo pomembne vrednote za spoštovanje svoje kulture, kulture širše okolice in kulture tujih narodov. S tem ko prvine ljudske igre, plesa, pesmi vključujemo v vrtec, omogočamo razvoj glasbenih sposobnosti in spretnosti, razvijamo aktivno mišljenje in bogato doživljanje. Zato je toliko bolj pomembno, da vzgojitelji, ki z otroki preživimo večji oz. najkakovostnejši del dneva, ozavestimo pomen vključevanja ljudskega izročila. Če bomo otroke z njim seznanjali že dovolj zgodaj, ga bodo z veseljem sprejemali, doživljali in prenašali naprej.

Več o samem festivalu Igraj se z mano si lahko ogledate na spletni strani <http://www.igrasezmano.eu/>.

Vir:

Borota, B. (2013). Glasbene dejavnosti in vsebine. Koper: Univerzitetna založba Annales.

Oblak, M. (2017). Otroško ljudsko glasbeno izročilo v drugem starostnem obdobju v vrtcu. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.

SLOVEŠEN ZAKLJUČEK BRALNE ZNAČKE Z GOSTJO ANJO ŠTEFAN

PRIPRAVILI: MINKA PAKIŽ IN LUCIJA PETELINŠEK, FOTO: NASTJA VUKOVIČ

Anja Štefan

V ponedeljek, 7. 5. 2018, je na OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica potekala prireditev ob zaključku bralne značke. V prvi triadi je bralno značko opravilo 93 od skupno 99 učencev. V drugi in tretji triadi pa je bralno značko opravilo 113 od skupno 149 učencev.

Kulturni dogodek je potekal v dveh delih. Najprej so si mlajši učenci ogledali gledališko predstavo Regarija pod mentorstvom učiteljice POŠ Sv. Gregor Ane Porenta. Starejši učenci pa so si ogledali glasbeno uprizoritev Janko in Metka pod vodstvom učiteljice Mojce Šilc.

Na začetku je vse navzoče nagovorila ravnateljica šole, gospa Majda Kovačič Cimperman. Besedo je predala gostji Anji

Štefan, literarni ustvarjalki in zbirateljici ljudskih pravljic. Gostja je učence popeljala v svet ljudskih pravljic različnih narodov, povedala je tudi slovensko ljudsko pravljico in jim zastavila nekaj ugank iz svoje zbirke. S svojim nastopom je znala pridobiti prav vse navzoče, da so ji kljub velikemu številu mladih poslušalcev z zanimanjem prisluhnili.

Ob zaključku podelitve pa je gospa ravnateljica končala s spodbudnimi besedami tudi za tiste učence, ki še niso uspeli opraviti bralne značke, da imajo to možnost še do konca šolskega leta.

Vsakoletni gost naše šole ob obisku napiše sporočilo. Anja Štefan je zapisala naslednje:

»Z avtom skok čez Bloke v sosednjo dolino, z zgodbami pa čez devet gora, na vse mogoče skrite konce sveta. Lepo nam je bilo skupaj. Zahvaljujem se vam za to lepo pripravljeno in prijetno srečanje in vam želim vse dobro.«

STROKOVNA EKSKURZIJA OZVVS RIBNICA

PIŠE: FRANC MIHELIC

OZVVS Ribnica vsako leto organizira strokovno ekskurzijo za svoje člane. Namen ekskurzije je spoznavanje kulturnih, vojaških in naravnih znamenitosti naše domovine. Letos je bila organizirana v soboto, 12. maja 2018, na območju občine Cerknica in Loške doline. Udeležencev je bilo 38.

Ker imamo v Ribnici cerkev s Plečnikovimi zvoniki, je bil naša prva postaja Rakek, kjer smo si ogledali izvedbo morda malo manj znane Plečnikove cerkve Srca Jezusovega. Sedanja cerkev je povečava prvotne cerkve sv. Urha, ki so jo v letih 1934–1938 povečali in predelali po Plečnikovi zamisli. Ideje je dokončno realiziral njegov učenec, arhitekt Jože Valentinčič. Že zunanji kamniti zid cerkve in neobičajno mesto zvonika (na sredini cerkve) naključnemu opazovalcu kažeta, da jo je zasnoval umetnik z velikim občutkom za ohranitev starega in uporabo naravnih materialov. Plečnik je v jedru ohranil staro cerkev, spremenil pa je smer prvotnega prostora. Obe stranski steni je zamenjal z nosilnima obokoma, strop je postal kor z orglami. Povečava cerkve je izvedena z obeh strani. Glavni vhod in glavni oltar stare cerkve sta postala stranski vhod in stranski oltar. Nad glavnim oltarjem je naslikana freska na zlati podlagi. Glavni oltar in tudi ostali elementi v cerkvi kažejo, da jih je zasnoval umetnik z velikim občutkom za lepoto božje hiše.

Letošnje leto je razglašeno za Maistrovo leto. Letos bo o njem mnogo zapisanega, zato bom le na kratko navedel razlog odločitve za obujanje njegovega spomina in za ogled njegovega spomenika na Uncu. General Rudolf Maister je dne 23. 11. 1918 razorožil in razpustil nemško gardo v Mariboru, prevzel vojaški nadzor nad mestom Maribor ter ga nato razširil na okolico. Njemu se moramo zahvaliti za današnjo slovensko-avstrijsko mejo današnje Štajerske in Koroške. Ni pa dobil podpore, da bi se boril tudi za pravičnejšo slovensko-avstrijsko mejo Koroške. Iz neznanih razlogov je bil leta 1923 upokojen in je nato živel na Uncu, kjer je leta 1934 umrl. Pokopan je v Mariboru. Krajani Unca so generalu Maistru pred gasilskim domom postavili spomenik, v objektu pa so uredili tudi njegovo spominsko sobo.

Na Uncu nas je prijetno presenetila možnost obujanja nostalgije nad Tomosovimi mopedi. Poleg gasilskega doma je bilo postrojenih v vrsto nekaj desetih Tomovih mopedov od prvih do zadnjih modelov,

ki so jih izdelovali v Kopru. Mopedom so se poznala le leta, ohranjeni pa so zelo dobro in po izjavi lastnika vsi vozni. Seveda se možnosti ogleda nismo odpovedali.

Za Cerkniško jezero vemo vsi. Ko se vozimo mimo njega, vidimo, da včasih je, drugič pa ga ni. Želeli smo izvedeti več, zato smo obiskali Muzej Cerkniškega jezera. Tam je v poljudni obliki in zelo nazorno prikazano delovanje jezera. Maketa prikazuje prostorski položaj jezera ter njegovo širšo kraško okolico med Slivnico in Javorniki. Ob strokovni razlagi smo na maketi opazovali delovanje vodnega sistema oz. nastajanje in presihanje jezera. Na videoposnetkih pa je bilo v sliki in zvoku prikazano gibanje vode ter življenje ob vodi, predvsem rib, ptic in dvoživk.

Ko smo spoznali delovanje Cerkniškega jezera, smo želeli spoznati še Križno jamo, ki je znana po tem, da ima 22 podzemnih jezer, po katerih se je možno peljati s čolnom, vseh jezer pa je skupaj kar 45. Jezera so posledica sigovih pregrad, ki so zelo krhke in zato ne dopuščajo masovnega turizma. Praviloma je možen le enourni ogled jame, delno peš in delno s čolnom po prvem jezeru. Za obisk jame so nas najprej opremili. Vsak je dobil gumijaste škornje in prenosno akumulatorsko svetilko. Hoja v jami je trajala približno 20 minut, nato je dobrih 20 minut trajala vožnja s čolnom, potem pa smo se peš vrnili na izhodišče. Jamo si je vredno ogledati, je naravno ohranjena, brez elektrike ali betonskih stez oz. stopnic.

Ekskurzijo smo zaključili z ogledom Gradu Snežnik. Njegov začetek sega verjetno v 11. stoletje. Menjvali so se lastniki in tudi predelave iz trdnjave v grad. V drugi polovici 19. stoletja sta bili močno spremenjeni tako zunanja kot notranja oblika in tak se je ohranil do danes. Ohranila pa se je tudi originalna grajska oprema. Ob zadnji prenovi so oblikovali tudi grajski park. Po ogledu gradu smo se zavedali, kaj nam je odnesla vihra druge svetovne vojne z uničenjem gradov na Turjaku, v Ribnici, Kočevju, Žužemberku, Soteski in še marsikje.

Po končanih ogledih smo morali obnoviti svoje moči. Za to so se zelo potrudili v restavraciji Škriban Stari trg. Nihče ni ostal lačen ali žejen.

Za zaključek bi citiral enega od udeležencev: »Nisem vedel, da je v naši sosesčini še toliko zanimivih stvari, ki si jih je vredno ogledati.«

KRES, MLAJ IN PRVIMAJ

PIŠE: PAVLINA PIHLER, FOTO: JANEZ MIHELIC

KRES

Konec aprila je čas med pomladanskim enakonočjem in poletnim sončnim obratom, torej dnem, ko je dan najdaljši. Stara ljudstva so verjela, da narava za prebujanje iz zimskega spanca potrebuje sonce, tega pa predstavlja ogenj. S kurenjem kresov so sonce spodbujali, da bi močnejše sijalo. Veselo rajanje ob kresu je proslavljajo čas bližajoče se žetve in izražalo kmetovo prošnjo, da nebo ne bi poslalo nevihte na zorečo njivo žita. Kresni ogenj je po stari veri skrival v sebi skrivno čarodejno, obrambno, očiščevalno in zdravilno moč. V 15. in 16. stoletju pa so kresovi dobili popolnoma posvetni namen, saj so ljudje za varnost pred Turki vzpostavili posebne straže, ki so ob prihaja-

joči nevarnosti na vzpetinah zakurile kresove in tako opozorile na nevarnost.

Kresovanja so se iz tradicije prenesla v sodobni čas. Ta običaj so okoli leta 1890 prevzela delavska gibanja. V Chicagu so se leta 1886 organizirale trume delavcev in začele splošno stavko z zahtevo po osemurnem delavniku in dan počitka na prvi maj. Po teh dogodkih se je ta majski dan v delavskih krogih štel za praznik dela, ki so ga obeleževali z različnimi rituali, med drugim tudi s kurjenjem kresov, kar počno še danes. Prvi maj praznujemo v spomin na delavce, ki so leta 1886 protestirali in zahtevali več pravic.

MLAJ

Maj zbudi naravo in vse ozeleni, tako je bil posvečen staroslovanski boginji Maji, po kateri je tudi dobil ime.

Mlaj, imenovan tudi maj, je v staroslovanskih verovanjih predstavljal simbol boginje Maje in je simboliziral prebujenje narave in obnovljeno drevesno rast. Mlaj je običajno visoka smreka s skoraj do vrha olupljenim deblom, okrašena z venčki in ovita s trakom iz zimzelena.

Prvi maj je bil prvotno tudi pomladni praznik, ob katerem so se veselili časa rasti in toplote. Mlaj torej ni samo simbol svobode, ki opozarja na pravice delavcev, pač pa ponazarja bujno majsko rast in zelenje narave.

Po drugi svetovni vojni se je kresovanje in postavljanje mlajev razmahnilo. Tako je skoraj vsaka vas postavila mlaj. Fantje in moške so se odpravili v gozd po smreko, jo družno posekali in z vozom pripeljali v vas. Dekleta in žene pa so tačas iz smrekovih vej pletle venčke, da so jo, preden so jo fantje

postavili, okrasile. Moške so skupaj z otroki pripravili tudi kres, na predvečer prvega maja pa so ga zakurili. Ob kresu se je zbrala vsa vas in ob spremljavi harmonik ali kitar se je prepevalo, plesalo kola.

Tudi v Sodražici smo kurili kresove in tekmovali smo, kateri bo večji. Družno smo zbirali les za kres. Mladina se je na predvečer prvega maja zbrala ob kresu, se družila, ob spremljavi kitare se je zapelo. To so bili prelepi večeri in pogledi na ostale kresove so bili čarobni. Na žalost pa so se ti običaji v Sodražici počasi opuščali. Še vedno pa jih ohranjajo v Beli Krajini, na Primorskem in Štajerskem.

K sreči pa tudi v Sodražici zadnjih šest let kresne običaje obuja skupina ljudi, predvsem iz Kurirske ulice, pridružijo se jim tudi posamezniki iz Zavode. Tudi letos kraso Sodražico mlaj, ki stoji na Kurirski ulici. Je zelo velik in na vrhu ob vetru ponosno plapolata zastava. Tudi kres so zakurili in se

ob njem družili. Zaslužijo si vso pohvalo.

Obujanje starodavnih običajev nas bogati, ljudje se družijo, tkejo se prijateljske vezi, zato bi bilo zelo lepo, da bi se tudi v Sodražici ponovno organiziralo kresovanje in postavljanje mlaja v večjem obsegu.

ROMANJE V MEĐUGORJE

PIŠE: L. K., FOTO: ZAJC BOJAN

V ponedeljek, 30. aprila, smo se sodraški župljani podali na romanje v Međugorje.

Že pred cerkvijo, kjer smo se zjutraj začeli zbirati prvi romarji, smo začutili pravo energijo.

Nasmejani obrazi sosedov, občanov in znancev pa prijazna beseda poleg jutranjega pozdrava so nas hitro povezali v eno družino. Ko sta iz župnišča prišla še g. župnik in izanski kaplan Simon, je bila ekipa popolna. Točno ob dogovorjeni uri, ob pol sedmih, je izza ovinka pripeljal avtobus z našo vodičko, go. Julijano. Z njo smo romali v Međugorje že pred dvema letoma, ko smo se tudi duhovno pripravljali na novo mašo našega rojaka Simona Viranta.

Vsak od nas se je za romanje gotovo odločil z razlogom, saj romanje ni le izlet. Molitev, pesem, pogovor, ogled filma Marijina zemlja ... so bili na poti naši glavni spremljevalci.

V srcih smo odnesli veliko prošenj in zahval, tako osebnih kot družinskih, pa tudi vseh tistih, ki so se nam priporočali

li v molitev. Vemo, da je Marija srednica vseh milosti – torej po Mariji k Jezusu.

Z nekaj postanki na poti smo točno ob predvidenem času (ob 16. uri) srečno prispeli v Međugorje. Pred hotelom so nas prijazno sprejeli domačini, v hotelu pa je že dišalo po poznem kosilu. Ob 18. uri smo se zbrali ob Kraljici miru na ploščadi pred cerkvijo in se udeležili svete maše, kjer sta somaševala tudi naša duhovnika. Nekateri smo bili že večkrat v Međugorju in moram priznati, da me ta romarski kraj vedno bolj privlači. Tudi tisti romarji, ki so bili prvič »v Mariji-

nem objemu« v Međugorju, so se, tako je bilo videti, dobro počutili. S pesmijo Angelček, varuh moj smo zaključili prvi dan romanja.

Drugi dan smo se že po zajtrku razdelili v dve skupini. Velika skupina se je podala na strmo pot Križevca in se pridružila reki romarjev z vsega sveta, nekaj pa nas je ostalo v dolini pri cerkvi, kjer smo ob kapelicah molili križev pot in rožni venec. Sledilo je kosilo in malo počitka. Popoldne smo se zapeljali pod hrib Crnica, kjer so Marijina prikazovanja, in se ob skrivnostih rožnega venca vzpenjali po

hribu k Marijinemu kipu. Ko se človek zazre v Njeno podobo, zares začuti tisto pravo materinsko ljubezen in varnost, po kateri vsak od nas hrepeni.

Ker vemo, da potrebujemo hrano za dušo in telo, smo se po dveh kar napornih kamnitih romarskih poteh zbrali pri večerji. Marija nas je tudi drugi večer zbrala pri sveti maši, po njej pa pri čiščenju Najsvetejšega. Ob zunanjem oltarju pred cerkvijo se je zbrala nepregledna množica ljudi različnih barv in jezikov, veliko mladih družin z otroki, invalidov ... Ko smo od 21. do 22. ure zvečer ob meditativni glasbi in besedi v različnih jezikih častili Najsvetejše, je vsak lahko zaslutil, da smo zares pri Kraljici miru – popolna tišina (med glasbenimi vložki), velika zbranost, slišal si lahko le utrip svojega srca. Popoln počitek, ki ga težko primerjaš z udeležbo v zabaviščnih prostorih, od koder človek pogosto pride domov utrujen in izpraznjen, včasih tudi z glavobolom.

V sredo smo že morali pomisliti na slovo od Medžugorja. Po zajtrku smo se odpeljali še na Hrvaško, v Makarsko riviero (tako se sliši bolj turistično). Ker pa še ni bila kopalna sezona, smo bili zadovoljni z lepim pogledom na morje iz daljave.

V kraju Veprič, ki ga imenujejo tudi hrvaški Lurd, smo imeli sveto mašo, ki sta jo darovala g. župnik in g. Simon. Tamkajšnji župnik nam je predstavil čudovit mozaik slovenskega umetnika, patra Marka Ivana Rupnika, ki krasi tamkajšnjo kapelo, v kateri smo se tudi fotografirali.

Tako se je naše romanje kar prehitro končalo, saj bi gotovo vsak od nas rad še komu kaj povedal, se nasmejal še kakšni šali in morda zmolil še kakšno molitev ali izročil še kakšno prošnjo v Marijine roke. Hvala Bogu in vsem, ki ste sooblikovali prijetno romanje.

Pa naj zaključim s šalo, ki smo se ji od srca nasmejali. Ko je ena od romaric skozi okno pogledovala po poljih na Hrvaškem, je dejala:

»Vsakokrat, ko se tu peljem, vidim vedno več moških na njivah, ko pa se bližamo Kolpi in slovenski meji, pa vidim kruto realnost, da smo v Sloveniji na njivah v večini ženske.«

ZAMOSTEC NIKOLI NE POČIVA

PIŠEJO: TINA TROHA, META TRHLJEN IN JANJA GLAVONJIĆ, FOTO: META TRHLJEN

PUSTNO DRUŽENJE

V soboto, 10. februarja, smo se srečali z otroki iz Zamostca in ustvarjali pustne maske. Otroci so dobili že izrezane maske, ki so jih morali z barvicami pobarvati po svojem okusu. Da so lažje barvali maske, pa nas je ponovno razvajala naša mentorica Lea z najboljšimi piškoti. Delavnico smo izvedli v gostilni Urška, kjer smo vedno zelo lepo sprejeti. Poleg delavnice smo se pogovarjali še o letošnjem dnevu žena in iskali ideje za praznovanje tega dneva.

PRVOMAJSKA BUDNICA

V torek, 1. maja, so na vasi pri kapelici glasno zapeli inštrumenti Ribniškega pihalnega orkestra. Zvoki flaut, trobent, bobnov, klarinetov, činel in še česa so zazveneli po naši vasi – že okoli 8. ure zjutraj. Vaščani so se začeli prebujati in prihajati na vas. Kulturno-umetniško društvo Ribniškega pihalnega orkestra nam je namenilo dve skladbi, ki smo jima z veseljem prisluhnili. Kot se spodobi, pa smo jih za konec pogostili z manjšo pozornostjo. Vaščani so po končani budnici še malo ostali na vasi in se družili. Bilo je veliko dobre volje in z veseljem se priporočamo še naslednja leta!

MAJSKE ŠMARNICE

Maj ni le spomladanski, ampak je tudi Marijin mesec, mesec šmarnic. Tako se tudi sredi Zamostca zbiramo vaščani pri vaški kapelici pri šmarnicah, kjer častimo Marijo. K šmarnicam radi pridemo predvsem otroci, saj je nekaj minut pred šmarnicami najbolj veselo, ko se lovimo in igramo različne igre. Šmarnice trajajo približno 30 minut. Letos smo brali pripovedi Mariji, na koncu pa se vedno posladkali s kakšno dobroto. Tako se srečanja v maju ob kapelici ponavljajo že 25 let. Predvsem si želimo, da bi se naša kapelica čim prej obnovila.

VROČE GASILSKE NOVIČKE ...

PIŠETA: TINA TROHA IN META TRHLJEN, FOTO: META TRHLJEN

UŽIVALI V TRAMPOLIN CENTRU

Lani so naši najmlajši člani pridno sodelovali na gasilskih vajah in tekmovanju, zato smo se mentorice odločile, da jih za nagrado odpeljemo na izlet. Glede na spretnosti, ki jih gasilci potrebujemo pri svojih aktivnostih, smo jih za izvedbo koordinacijskih vaj odpeljali na WOOP trampolin. To je bila obenem sprostitvev in zanimiva dogodivščina.

Izlet smo izvedli v soboto, 14. 4. 2018, v popoldanskih urah. Udeležilo se ga je 12 otrok, starih od 4 do 15 let, ter dve spremljevalki. Na WOOP trampolinu smo eno uro uživali v poskokih, saltah ter različnih igrah. Po končanem obisku pa smo imeli še to srečo, da smo se lahko fotografirali z znanim slovenskim raperjem Challejem Sallejem, ki je z veseljem poziral z nami tako za skupinsko kot za individualne fotografije.

Ker pa smo bili po napornem razgibavanju že malo lačni, smo

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO

Tokrat smo se odločili, da pogledamo v zgodovino ter sedanjo aktivnega prostovoljnega gasilskega društva Zamostec. Povprašali smo predsednico Renato Troha in poveljnika Tonija Ambrožiča.

Kakšni so bili začetki društva?

Renata: Pred ustanovitvijo društva so se vaščani aktivirali v gasilski četi v sklopu PGD Sodražica. Zaradi boljše požarne varnosti pa so se leta 1921 odločili, da ustanovijo svoje gasilsko društvo. Gasilski dom Zamostec je bil zgrajen kmalu po prvi svetovni vojni. Med ustanovitelje društva so se zapisali Anton Klun, Franc Klun, Franc Lesar, Anton Mohar, Janez Lovšin in Alojz Ambrožič kot prvi predsednik.

Kakšno je bilo delovanje društva nekoč?

Renata: Ne obstajajo nikakršni zapisi o društvu pred drugo svetovno vojno in med njo, saj so bili med vojno uničeni. Pri raziskovanju tega dela zgodovine smo si lahko pomagali le s pogovori z našimi starejšimi člani. Po pričevanjih so na mestu, kjer danes stoji gasilski dom, zgradili shrambo in lesen stolp. V teh dveh prostorih so hranili gasilsko orodje, s katerim so zagotavljali ustrezno požarno varnost. V naslednjih desetletjih so začeli nabavo novega gasilskega orodja in opreme. V šestdesetih letih so začeli izgradnjo novega gasilskega doma. Leta 1972 so obnovili opremo, kupili so motorno brizgalno Rosenbauer. Leta 1980 pa so kupili tudi novo gasilsko vozilo. Velike zasluge za te dejavnosti ter opremljanje društva ima takratni predsednik Ignacij Gačnik. Predsedniški mandat je imel vse od leta 1936 do 1975. Imel je dodeljen status dosmrtnega častnega predsednika društva.

Koliko članov šteje gasilsko društvo in katere vasi društvo pokriva?

Toni: Gasilsko društvo šteje skupno 119 članov. Od tega je 11 pionirjev, 19 mladincev, 11 pripravnikov, 15 operativcev, 10 rezervistov, 15 članic, 33 podpornih članov, 4 veterani ter en častni član. Društvo pokriva 7 vasi: Zamostec, Sinovica, Preska, Male Vinice, Ravni Dol, Nova Štifta in Lipovšica.

se odpravili še v Citypark na sladoleđ. Tam je ravno takrat potekal dogodek Gaming brez izgovorov, kjer smo lahko opazovali moč virtualne resničnosti. Videli smo simulator za letenje ter opazovali tekmovalce, ki so med seboj tekmovali v igri CounterStrike: Global Offensive ter Fifa18. Nekateri od nas smo se tudi preizkusili v simulaciji vožnje avtomobila na dirkalni stezi, kjer si je lahko vsak izbral svoj model avtomobila. Zaradi tega se je naš obisk v Ljubljani malo zavlekel, a se s tem ni nihče preveč obremenjeval, saj je vse to naredilo izlet še bolj poseben. Domov smo prišli v večernih urah z navdušenimi, a malo zaspanimi otroki.

V imenu mentoric bi se rada zahvalila vsem otrokom za sodelovanje na gasilskih vajah in izletu, staršem za zaupanje, Mišku Glavonjiču za prevoz otrok ter PGD Zamostec za vso podporo pri sodelovanju z mladino.

Na pomoč!

Kdaj se je začela gradnja gasilskega doma in kdaj se bo predvidoma končala?

Renata: Gasilski dom v naši vasi je stavba širšega pomena ter uporabe in zato smo tudi pridobili posluš župana in z Občino Sodražica sklenili pogodbo o sofinanciranju. Seveda smo tudi sami vrsto let delali in varčevali denar ravno v ta namen. Za finančno pomoč smo se s prošnjami obrnili na podjetja v naši občini, vendar moram povedati, da je bil odziv skromen. Z denarnimi sredstvi so nam pomagali še nekateri posamezniki, vaščani. Vendar denar ni vse, kar potrebujemo. Člani in vaščani so darovali zelo veliko lesa, ki ga je gasilec na domači žagi pripravil za uporabo. Največ smo ga porabili za ostreže. Ne morem mimo tistih nekaj gasilcev, ki so ves čas prisotni, od pridobivanja dokumentacije, rušenja, zidanja, postavljanja strehe do vgradnje oken. Ne nazadnje je nekdo moral vzeti v roke metlo in počistiti, nekdo je moral v trgovino po vijake ali samo pijačo in malico. Res jih moram pohvaliti in se jim zahvaliti, saj vsak prosti trenutek izkoristijo za delo v gasilskem domu. Želim si, da bi drugi člani spoznali, da jih morajo kdaj zamenjati ali pa jim vsaj pomagati. Hvala vam, brez vas ne bi šlo!

Kakšni so postopki gradnje?

Toni: Stari del, ki je bil zgrajen po prvi svetovni vojni, se je porušil in se bo zamenjal z novim. Stari objekt je imel zunanje stopnišče in je bil ločen na stari del (ki ga obnavljamo) ter na novi del, ki je bil zgrajen v sedemdesetih letih. Novi objekt bo stavba z enim ostrešjem, imel bo notranje stopnišče, arhivsko mesto oz. zgodovinski kotiček, skladišče, dvojne toaletne prostore, ene v pritličju, druge v nadstropju, prostor za manjšo kuhinjo ter veliko sobo, namenjeno sestankom in druženju. Spodnji prostori bodo v celoti dostopni in uporabni tudi za invalide. Do sedaj smo sezidali stavbo, pokrili streho ter vgradili okna. V naslednjih letih bomo nadaljevali vgradnjo inštalacij, notranjih ometov, tlakov, notranje opreme, uredili fasado ter na koncu okolico.

Kako pa je bilo s financiranjem dela, ki se obnavlja?

Renata: Gasilski dom v naši vasi je stavba širšega pomena ter uporabe in zato smo tudi pridobili posluš župana in z Občino Sodražica sklenili pogodbo o sofinanciranju. Seveda smo tudi sami vrsto let delali in varčevali denar ravno v ta namen. Za finančno pomoč smo se s prošnjami obrnili na podjetja v naši občini, vendar moram povedati, da je bil odziv skromen. Z denarnimi sredstvi so nam pomagali še nekateri posamezniki, vaščani. Vendar denar ni vse, kar potrebujemo. Člani in vaščani so darovali zelo veliko lesa, ki ga je gasilec na domači žagi pripravil za uporabo. Največ smo ga porabili za ostrešje. Ne morem mimo tistih nekaj gasilcev, ki so ves čas prisotni, od pridobivanja dokumentacije, rušenja, zidanja, postavljanja strehe do vgradnje oken. Ne nazadnje je nekdo moral vzeti v roke metlo in počistiti, nekdo je moral v trgovino po vijake ali samo pijačo in malico. Res jih moram pohvaliti in se jim zahvaliti, saj vsak prosti trenutek izkoristijo za delo v gasilskem domu. Želim si, da bi drugi člani spoznali, da jih morajo kdaj zamenjati ali pa jim vsaj pomagati. Hvala vam, brez vas ne bi šlo!

Ste za gradnjo gasilskega doma pridobili kakšno podjetje, ali vse delate sami?

Renata: Pet ljudi je premalo, da bi zgradili gasilski dom. Pri rušenju je sodelovala družba Tanko, d. o. o., gradbena dela je izvedlo podjetje GMB, d. o. o., pri postavljanju ostrešja smo sodelovali s podjetjem GORMI, d. o. o., in Ralyr, v tej fazi smo še posebej veliko sami delali in pomagali. Okna smo naročili v Ribnici na Inlesu, vgradili smo jih sami, no, ne še čisto vseh. Pomembno je, da smo gasilci ves čas prisotni pri gradnji. Kot sem že rekla, veliko prostega časa preživimo na našem skupnem naslovu, tj. Zamostec 8a. Veliko smo pri gasilskem domu. Kako bo potem, ko bomo imeli novega, ne vem, velikokrat se **sprašujem, kaj bo prinesel čas.** GORMI d.o.o. in Ralyr, v tej fazi smo še posebej veliko sami delali in pomagali. Okna smo naročili v Ribnici na Inlesu, vgradili smo jih sami, no ne še čisto vsa. Pomembno je, da smo gasilci ves čas prisotni pri gradnji, kot sem že rekla veliko prostega časa preživimo na našem skupnem naslovu, Zamostec 8A. Veliko smo pri gasilskem domu, kako bo potem, ko bomo imeli nov gasilski dom, velikokrat se sprašujem kaj bo prinesel čas.

ČLANICE SE PRIPRAVLJAJO NA GASILSKO TEKMOVANJE

V petek, 8. 6. 2018, bo v Dolenjih Lazih že tradicionalno gasilsko tekmovanje v spajanju sesalnega voda. Ekipa šestih deklet se že pripravlja nanj. Naj vas spomnim, da smo se prvega takšnega tekmovanja udeležile lani pri Sv. Gregorju ter tam dosegle odlično drugo mesto. Dekleta v skupini povezuje prijateljstvo in dobra volja, kar nam tudi prinaša uspešne rezultate.

VAMPIJADA 2018

PRIPRAVILI: ČLANI TD SODRAŽICA, FOTO: ŽIGA LOVŠIN

STROKOVNA ŽIRIJA

V soboto, 19. maja, je potekala tretja Vampijada – kulinarično tekmovanje v kuhanju govejih vampov. Lani smo jo zaradi napovedi slabega vremena večkrat prestavili in nato dokončno odpovedali. Prav zaradi nestanovitnega vremena so letos pridni člani »turistov« – šotoristi na asfaltnem igrišču pri šoli postavili šotor, ki je več kot upravičil svoj namen in obiskovalce ščitil pred žgočim soncem.

Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 16 ekip. Dogajanje se je začelo v lepem sončnem jutru, ko so ekipe po vrstnem redu glede na prijave izžrebale številko kurišča. Nato se je začelo zares, čas za pripravo vampov je bil omejen na tri ure. Tekmovalce je budno ocenjevala strokovna komisija, ki je preverjala urejenost ekipe, pribora in prostora, razrez čebule in praženje, potek kuhanja, vrstni red dodajanja sestavin in začimb, barvo, videz, okus in vonj vampov.

Neodvisna in kuharije polna znanja komisija v sestavi Ana Matjaž iz Gostilne Matjaž iz Celja, Josip Markovič iz gostilne Falkenau iz Kočevja in domačin Marjan Čampa je za zmagovalca soglasno razglasila ekipo Veseli vampki, ki je prišla iz Škofljice, drugo mesto je zasedla ekipa Mame, tretja pa je bila ekipa Šolski tim. Po mnenju občinstva je najboljše vampe skuhal ekipa Kamen grič, sledile so ji lanske zmagovalke Mame, tretje mesto je pripadlo ekipi Komarji.

Poskrbljeno je bilo tudi za neljubitelje vampov. Šedrzanke so postregle s palačinkami, prizadevni »turisti« pa dobrote z žara. Za dobro razpoloženje so poskrbeli vaški harmonikarji, tako da se je prireditev zavlekla v pozne popoldanske ure. Iz nasmejanih lic obiskovalcev in njihovih komentarjev je bilo že na daleč videti, da so na Vampijadi resnično uživali. Se vidimo na Vampijadi 2019!

ZMAGOVALCI STROKOVNE ŽIRIJE IN
ZMAGOVALCI GOSTOV

KONCERT DOMAČEGA TENORISTA ALJAŽA VESELA »NANJ SMO PA LAHKO PONOSNI«

PRIPRVAILA: ALENKA PAHULJE, JSKD RIBNICA

Aljaž Vesel je želel postati rokometaš. Taisti Aljaž, za katerega sem nedavno zapisala, da ima vse attribute, da postane operna zvezda. Kot takega so ga prepoznali tudi v znameniti milanski Scali in ga povabili na avdicijo. Zelo majhen odstotek ljudi je povabljen tja, torej to pove mnogo. No, in ta Aljaž iz Sodražice je kot mladec staknil poškodbo pri rokometu in vedelo se je, da tam nadaljnja pot ne bo več mogoča. Pa sta mu starša predlagala, da bi se začel učiti solo petje. »Jaz pa klasika? Nikoli!« jima je zatrdil Aljaž.

No, in toliko let zatem se uspešno izobražuje v Švici, tudi sam že poučuje mlade pevce in koncertira v tujini in tudi doma. Aljaž je še vedno zelo navezan na dom. Z največjim veseljem nastopi pred domačimi ljudmi in ti mu znajo to ljubezen vračati. 27. maja se je v ribniški farni cerkvi na njegovem koncertu zbralo več kot 550 ljudi. Nekateri pari so prihiteli zadnjo minuto, ker so mislili, da se na koncertu klasične glasbe ne bo gnetlo toliko ljudi. Običajno se jih ne, a na Aljaževih je drugače. Ko je pred desetimi leti prvič nastopil na Grajskih večerih, je sam dejal, da bo prišlo veliko ljudi. In smo si v nejeveri rekli, v redu, bomo pa natisnili malo več programskih listov. Pošli so petnajst minut pred začetkom prireditve, obiskovalcev pa je bilo 400. Naš tenorist je že takrat uspel okrog sebe in glasbe, ki jo poje, ustvariti ime. Konec maja nam je spet zmanjkalo programskih listov, razlika je bila le v tem, da so še teden dni po koncertu ljudje prosili, ali lahko dobijo en izvod – za spomin. V vseh teh letih nas Aljaž še vedno ni pozabil, z vsakim se zna nasmejati in ve, kje so njegove korenine. Nekaj pa se je spremenilo. Tokrat je prišel z novim dekletom, Italijanko po rodu, temperamentno in zanosno sopranistko Gabriello Colluto, ki je vzvalovila občinstvo. Program so skupaj z Oktetom Gallus, pianistko Meto Fajdiga in s še enim gostom, Matijem Bizjanom, basistom, ki z nizkim basom očara publiko, ses-

tavili tako, da se je poslušalca vseskozi držalo v pričakovanju, kaj vse bo še slišal, zakaj nabor je bil bogat – od slovenskih ljudskih do spevnih ruskih, arij in zimzelenih. Ovacije so bile neizbežne in o koncertu se še zdaj govori. Z največjim veseljem smo ga podprli tudi JSKD Ribnica in Radio Univox, glavni pokrovitelj Inotherm, d. o. o., občini Sodražica in Ribnica, Varma Mateja Hočevar, s. p., VF Franc Vesel, s. p., Gostilna in picerija Harlekin, Ageko, d. o. o., in Tiskarna Linear Ilc Tomaž, s. p.

6. julija ob 20. uri pa bo ponovno z nami Aljaž Vesel; po desetih letih, odkar je odprl Grajske večere v Ribnici, bo tu z nami tudi ob njihovi deseti obletnici.

Tokrat v organizaciji Turističnega društva Ribnica. Upa, da nas je dovolj zagrel ob nedavnem koncertu in da bomo prišli še na enega. Bomo.

26. TRADICIONALNO TEKMOVANJE HARMONIKARJEV

Klub harmonikarjev Urška vas vabi na 26. tradicionalno tekmovanje harmonikarjev, ki bo v soboto, **4. avgusta 2018, ob 10. uri** na letnem vrtu gostilne Urška v Zamostcu. Tekmovanje bo potekalo v štirih kategorijah, nato sledi izbor naj harmonikarja Urške 2018 in Suhorobarskega prvaka 2018.

Tudi letos bo potekal predizbor za ZLATO HARMONIKO LJUBEČNE.

Nagrade so izdelki rezbarja Draga Koširja. Prijavnina je 5 evrov, prijave pa sprejemamo do tekmovanja na tel. št. 041 591 133 oz. (01) 836 61 28.

Po tekmovanju sledi druženje s harmonikarji.

Vabljeni vsi ljubitelji harmonike in dobre volje. Klub harmonikarjev Urška

ZBORNİK PESEM.SI 2018

PIŠE: JASNA JANEŽ, FOTO: OLIVIER GRANDOVEC

Stopili smo čez desetko. In še več brali, pisali, se srečevali. Dopolnili smo enajst let in pred nami je dvanajsti zbornik. Tako je v uvodniku zapisala Ana Porenta, soustanoviteljica portala Pesem.si.

Tako kot vsako leto so se tudi letos pesniki in ljubitelji poezije zbrali na Trubarjevi domačiji na Rašici, kjer je izšel zbornik Pesem si 2018. Srečanje je potekalo v soboto, 2. junija. Prvi del se je odvijal v obliki umetniškega performansa, ki so ga izvajali Ana Porenta, Sara Špelec, Gregor Grešak in Tine Dolžan. Nastop je dodatno začinila avtorska elektronska glasba Dana Grešaka. Nastopajoči so med recitiranjem bodisi sproščeno sedeli za mizo, pili čaj in se v kontekstu pesmi tudi zasmjali, se spogledovali ter odmevali verze. Na drugi strani pa so se gibali po prostoru skupaj s 15 pesmimi, izbrankami letnih časov, ki so bile vpletene v poetični recital. Po uradnem programu se je glavna urednica portala zahvalila sourednicam Lidiji Brezavšček, Silvani Orel Kos, Tei Plesničar in Sari Špelec za vseletno branje, spodbude in pomoč avtorjem in izbor pesmi za zbornik ter občinam Ribnica, Sodražica in Velike Lašče, ki so finančno podprle izid knjige.

Ana Porenta mi je razložila izbiranje pesmi za zbornik: »Zbornik je izbor izbora, ker je objav na portalu čez celo leto res veliko, preko 20.000. Vsak letni čas se urednice dobimo, da izmed podčrtank izberemo izbranke, za vsak letni čas štiri – najboljša pesem letnega časa, kratka pesem, pesem v formi in tujejezična pesem. Peto pesem vsak letni čas izberejo bralci. Tako gre v zbornik 20 avtorjev. Ob koncu pesniškega leta, po 21. marcu, se urednice zopet zberemo in izberemo pesmi za zbornik, kamor poleg izbrank uvrstimo nominiranke in še kake posebej uspele pes-

mi. Tako je skoraj vsako leto v zbornik uvrščenih okrog 80 avtoric in avtorjev.« Povedala mi je tudi anekdoto o barvi platnic. Do leta 2012 so bile namreč bordo barve, od takrat naprej pa črne. Šlo je za napako pri naročanju v tiskarni, toda uredniki so bili nad črno hitro navdušeni. Že štiri leta zapored naslovnico zbornika (in tudi notranjost) oblikuje Franci Novak, ki je tudi sam pesnik in nekdanji urednik na Pesem.si. Nova urednica Sara Špelec mi je o urednikovanju povedala: »Če ga vzameš zares, je to kar resno delo. S spoštovanjem moraš obravnavati vsakega avtorja, da komu ne narediš krivice. V pesem se moraš poglobiti, ker so pesniki različni. Nekateri pišejo preproste pesmi, drugi bolj hermetične. Dobro je, da so ti blizu različne poetike.« Pesnica Senada Smajjić pa za portal Pesem.si dodaja, da je odlična odskočna deska tudi za mlade, ki se lahko preko branj, komentarjev in sodelovanja ogromno naučijo, ter da ji je všeč, ker je odprt za vse jezike. Zelo dejavno je tudi prevajanje, zlasti med slovenščino in jeziki bivših jugoslovanskih republik.

Kmalu po uradnem delu je sledilo avtorsko branje, ki ga je otvorila urednica Ana in prebrala pesem Gašperja Trčka, mladega pesnika, ki je žal izgubil boj z boleznijo in kateremu je zbornik Pesem si 2018 posvečen. Urednica Silvana Orel Kos je o pesnjenju spregovorila kot o poklicu v prvinskem pomenu besede, torej kot o notranjem klicu, poslanstvu biti pesnik. Sledil je mini maraton, na katerem smo svoje pesmi predstavili Lidija Brezavšček, Tamara Butala, Jure Drljepan, Gregor Grešak, Darinka Grmek Štrukelj, Jasna Janež, Majda Kočar, Jana Kolarič, Breda Konjar, Samo Kreutz, Alenka Mihorič, Milan Novak, Silvana Orel Kos, Irena P. Beguš, Janja Plevnik, Ljubica Ribič, Janko Rošelj, Marko Skok Mezopotamsky, Sena-

da Smajjić, Dimitrij Škrk, Sara Špelec, Milan Žnidarič ... Srečanje se je nadaljevalo s pogovori o poeziji in druženjem ob kozarčku in prigrizkih, ki so jih pripravili člani Društva za ohranjanje dediščine Gradež.

Naj se poezija še do naslednjega leta razli-va v medprostorje časa, naj se dotakne trepalnic veselja in izreka v neskončno.

Glagoli življenja II

Razliti se
v medprostorje časa.
Biti
lupina telesa.
Drseti
v pore sonca.
Razsrediščiti
sredico ljubezni.
Doseči
trepalnice veselja.
Zrahljati
izbokline pozabljenih spominov.
Izluščiti
meje absolutnega.
Potopiti se
globoko v breztežnost.
Brbotati
v mehurčku samosti.
Grebsti
po svojem drobovju.
Izrekati
v neskončno.

Jasna Janež, pesem s hrbtni strani zbornika Pesem si 2018

ČUSTVA – IZZIV ALI NOČNA MORA?

PIŠE: KATARINA ARKO IZ DRUŠTVA ZDRAV.SI

Na kaj pomislimo, ko omenimo čustva? Damo temu pozitiven ali negativen prizvok? Čustva so preprosto sestavni del vsakega posameznika, le da nekatere zaznamujejo bolj, druge manj. Dokler jih obvladujemo, so naša gonilna sila. Ko nas obvladujejo in če trajajo dlje časa, lahko postanejo nočna mora. Čustva odražajo stanje prehrabne energije naših notranjih organov. Vsakemu od organov pripada določeno čustvo.

Ko smo v harmoniji s sabo, se počutimo zdravo, občutimo radost, kajti vsa čustva gredo tudi skozi srce, ki po tradicionalni kitajski medicini (TKM) velja za vladarja. Če so čustva v neravnovesju, občutimo bolečino na posameznih delih telesa, lahko pa tudi apatičnost, utrujenost, čutimo razpoložensko motnjo brez posebnega razloga. Prehrabna energija, ki je na nivoju krvi, se je v določenem delu zaustavila in povzročila bolečino, naval ognja v tem delu – stagnacijo. Na primer če je to v predelu jeter, občutimo jezo in s tem povzročimo težavo v srcu in vranici. To lahko občutimo tudi kot bolečino v mišici, ki pripada posameznemu organu oz. predelu telesa, saj ni oskrbljen z dovolj kisika.

Večina bolečin ima v ozadju neko čustvo, ki je povzročilo stres v telesu. Kaj narediti? Nujno je, da se takrat ustavimo, pogledamo vase, kaj čutimo, v katerem predelu telesa občutimo bolečino, smo pozorni na dih, kje se zaustavlja, prisluhnemo utripu srca, pogledamo barvo obraza, držo telesa, smo pozorni na hrano in vodo, koliko smo jo zaužili, ali smo se dovolj gibali na svežem zraku, dovolj počivali. Pri tem bodimo popolnoma iskreni do sebe, saj smo to dolžni narediti za svoje telo, in ne sramujmo se prepoznati čustva, ki ga občutimo. Bodimo spoštljivi do sebe in ocenimo svoje stanje stresa. Popijmo kozarec vode, pojedimo v naravo, v gozd, globoko dihamo in naredimo nekaj razteznih vaj, da premaknemo zastalo energijo. Poiščimo drevo, ga začutimo, se naslonimo nanj s hrbtom, da nam da oporo, stabilnost, in izrazimo vse, kar nam leži na duši. Drevo bo z veseljem prevzelo vso našo navlako in jo transformiralo. Potem se osredotočimo izključno na dih, se poča-

si umirimo in pogledimo na zadevo kot opazovalec. Kaj je treba spremeniti, da nas ne pripelje do takšnega stanja?

Če čutimo, da ne zmoremo sami, si dovolimo poiskati pomoč osebe, ob kateri se počutimo varno in sprejeto. Pogovorimo se. Stres je vedno notranjega izvora, posledica nekega čustva oz. ko ne delujemo v skladu s seboj in pritiskamo nase, da bi ustregli drugim. Pravočasno ukrepajmo in ne dovolimo, da nas čustvo predolgo drži v pesti, ker troši našo vitalno energijo. To velja tudi za pretirano veselje, ki nas slej kot prej izčrpa.

Čustev ne moremo ločiti na dobra ali slaba – vsa, ki so v nas, so naša, prisotna so z določenim namenom, in če niso v ravnovesju, slabijo telo. Ne dovolimo, da predolgo trajajo, saj lahko privedejo do depresije ali pa anksioznosti.

Protiutež čustvom so vrline oz. čustveno reprogramiranje. Takrat je pomembno, da poskrbimo za zdravo prehrano, čim manj industrijsko predelane hrane, brez sladkorjev in glutena, ter zdravo črevesno floro, saj so črevesje naši drugi možgani, kjer se ustvarja tudi serotonin – hormon sreče.

Naša misel, razum ima neverjetno moč. Sprogramirajmo možgane, da bodo videli pozitivno v življenju, to, kar imamo, ne tistega, česar nimamo. Bodimo hvaležni življenju, da obstajamo, ga kreiramo, občutimo radost za vse darove in sposobnosti samozdravljenja, ki ga zmore naše telo.

Predvsem pa se zavedajmo globokega sproščenega diha, s tem sprejemamo življenje in občutimo svobodo duha v telesu. Zbirajmo vesele in optimistične misli in ne žalostnih spominov. S tem bogatimo svoje življenje. Dobro je vedeti, da če so osnovne potrebe pokrite, smo bolj bogati kot 75 % ljudi na svetu. Bodimo preprosto srečni in hvaležni, ker smo, in si prikličimo nasmeh na obraz. Počutili se bomo veliko bolje.

Vsem želim prijetno poletje z veliko lahkotne svetle energije.

POVABILO:

V soboto, **30. 6. 2018, od 9. do 15. ure** ste vabljeni na peturno dnevno delavnico Zdravo z naravo, ki se bo odvijala v okviru projekta Življenje v objemu gozdov v Sodražici na naslovu društva (Slemenska 17).

Čas bomo posvetili sebi in se predajali stiku z naravo, spoznavali tehnike za krepitev zdravja in vitalnosti, kako si pomagati pri obvladovanju stresa, prepoznavali bomo čustva in jih krepili z zdravnimi zvoki ter vadbo za preoblikovanje energije.

Udeležba na dogodku je brezplačna, vendar je predhodna prijava obvezna. Prijave sprejemamo do 28. 6. 2018 do 12. ure na elektronskem naslovu rina.arko@gmail.com, dru.zdrav.si@gmail.com ali na telefonski številki 051 301 772 (Katarina).

Hrano prinesite s seboj ali pa jo bo ob predhodni prijavi možno dobiti na kraju dogodka. S seboj prinesite tudi podlogo za ležanje (armafleks) ali odejo, blazinicico za sedenje in udobna oblačila.

Projekt sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.

V nedeljo, 1. 7. 2018, pa vas vabimo na Tržni dan v prostore OŠ dr. Ivana Prijatelja, kjer bomo predstavljali svojo dejavnost: demonstracija obrazne refleksoterapije Sorensensistem TM za prepoznavanje ravnovesja oz. neravnovesja v organih, meritev mineralov in vitaminov v telesu, predstavljeni bodo tudi destilacija aromatičnih zelišč ter unikatni izdelki za okrasitev doma.

Toplo vabljeni!
Društvo ZDRAV.SI

SIBOR INOTHERM NOVICE

PIŠE: ELVIS PODLOGAR, PREDSEDNIK SIBORJA

DRŽAVNO PRVENSTVO IN POKAL - ŠEMPETER 2018

Devet slovenskih klubov je 15. 4. 2018 v OŠ Šempeter sodelovalo na državnem prvenstvu v borbah za mladince in U15 ter prvi tekmi za slovenski pokal v borbah za mlajše kategorije v organizaciji KBV Fudoshin. Na tekmovanju je nastopilo 96 tekmovalcev.

Ekipa Siborja Inotherm se je tekmovanja udeležila s 16 člani, ki so v svojih kategorijah dosegli odlične uvrstitve, od tega 14 medalj.

- Andraž ŽLINDRA -2. Mesto
- Naja POJE MIHELIČ - 1. Mesto, DRŽAVNA PRVAKINJA
- Lana POJE MIHELIČ - 1. Mesto
- Laura ZAJC - 1. Mesto
- Jan Divjak - 2. Mesto
- Jaka Divjak - 2. mesto
- Lovro DIVJAK - 2. Mesto
- Enej Žagar - 1. Mesto, DRŽAVNI PRVAK
- Anže GOLEŽ - 1. Mesto, DRŽAVNI PRVAK
- Tristan Gotovac - 1. Mesto
- Luka POJE MIHELIČ - 1. Mesto
- Tinkara GOLJA - 2. Mesto
- Gašper Marolt - 1. Mesto, DRŽAVNI PRVAK4
- Matic Ilc - 2. mesto

FINALNI TURNIR V BORBAH - ARTIČE 2018

V soboto, 5. 5. 2018, je v OŠ Artiče DBV Katana v soorganizaciji JJZS izvedla finalni pokalni turnir v borbah za starostne kategorije U8, U10, U12 in U15. Skupaj je nastopilo 76 tekmovalcev in tekmovalcev iz sedmih klubov. Tekmovanje je skupaj s še dvema turnirjema štelo za pokal Slovenije v ju-jitsu borbah.

Ekipa Siborja Inotherm je osvojila 11 medalj, od tega 7 zlatih, 2 srebrni in 2 bronasti medalji. Tekmovanja se je udeležilo 13 članov Siborja.

- Naja POJE MIHELIČ - 1. Mesto, U15 do 36 kg
 - Anže GOLEŽ - 1. Mesto, U15 do 45 kg
 - Lana POJE MIHELIČ - 1. Mesto, U12 do 28 kg
 - Enej Žagar - 1. Mesto, U15 do 41 kg
 - Tristan Gotovac - 1. Mesto, U8 nad 25 kg
 - Žak Begič - 2. Mesto, U8 nad 25 kg
 - Luka Poje Mihelič - 1. Mesto, U8 do 25 kg
 - Ožbej Adamič - 3. Mesto, U10 do 30 kg
 - Tinkara Golja, 2. Mesto, U12 do 36 kg
 - Laura Zajc, 1. Mesto, U12 do 48 kg
 - Gal Resman - 3. Mesto, U15 do 50 kg
- Rezultati slovenskega pokala pa so naslednji:
- Naja POJE MIHELIČ - 1. Mesto, U15

- Anže GOLEŽ - 1. Mesto, U15
- Lana POJE MIHELIČ - 1. Mesto, U12
- Enej Žagar - 1. Mesto, U15
- Tristan Gotovac - 1. Mesto, U8
- Luka Poje Mihelič - 1. Mesto, U8

Čestitke tudi vsem ostalim, ki so nastopili v borbah in dosegli ostale odlične uvrstitve.

EVROPSKO PRVENSTVO V JU-JITSU - GLIWICE 2018

Med 1. in 3. junijem 2018 je v mestu Gliwice na Poljskem potekalo evropsko člansko prvenstvo v ju-jitsu borbah, duo sistemu, duo show in ne-wazi. Prvenstva se je pod okriljem Ju-jitsu zveze Slovenije udeležilo tudi šest slovenskih reprezentantov, ki so barve Slovenije zastopali več kot dostojno. Odlično!

Člani Siborja Inotherm so se prvenstva udeležili z enim parom, in sicer v ženskem duo sistemu: Sara Besal ter Tina Pelc, ki sta tekmovanje imeli že prvi dan, v petek, 1. 6. 2018, ter imeli v svoji kategoriji 7 nasprotnic iz 6 držav. Prav tako omenimo, da je bilo to tudi njuno prvo tekmovanje v paru na velikem tekmovanju.

Po temeljitem ogrevanju sta se Sara in Tina v prvem krogu borili z Nemkama, proti katerima sta izgubili z rezultatom 63,5 : 65,5. Drugo borbo v repasažu pa sta imeli proti paru iz Španije, ki sta ga premagali z razliko štirih točk, kar pa je že pomenilo borbo za popoldanski mali finale in boj za bron. Sledilo je ponovno ogrevanje in priprava na borbo za tretje mesto proti Italijankama, za katero so bila pričakovanja velika, ampak seveda realna. V malem finalu sta bila oba para skozi celotno borbo izenačena in tudi na koncu, tako da je sledil podaljšek in ponovno prikaz obramb prve serije. Italijanki sta tokrat začeli. Naši članici sta pri zadnji obrambi po presoji sodnikov naredili napako in bili slabši za 1,5 točke, kar je pomenilo osvojitve 5. mesta na evropskem prvenstvu med članicami. Za Sara in Tino je bil to krstni nastop na velikih tekmovanjih in vzpodbuda za nadaljnje delo. Zagotovo se jima bo obrestovalo v prihodnosti, saj sta punca zelo motivirani za prihajajoča velika tekmovanja. Prvenstvo je bilo uspešno tudi za preostale naše reprezentante, ki so osvojili naslov evropskega prvaka in podprvaka ter eno tretje mesto.

Še enkrat se zahvaljujemo sponzorjem prvenstva: INOTHERM, BUDOSHOP, ELDAMEDO, PLINOVODI, SAVA, NLB, ROTIS, CROCS, POSPLASTIKA, MELAMIN ter ostalim sponzorjem, ki so pomagali pri udeležbi na tem in vseh ostalih tekmovanjih.

DOGAJANJE ZA VSE GENERACIJE

PRIPRAVILA: IVANA MILAVEC, DIPL. SOC. DEL., KOORDINATORICA VGC SKUPAJ I., LUK KOČEVJE

V okviru Večgeneracijskega centra (VGC) Skupaj Sodražica smo v maju 2018 izvedli zanimive dogodke, v okviru katerih smo pridobili veliko novih izkušenj, znanj in poznanstev.

Sprehodili smo se v naravo, po prečudoviti zeleni Sodražici, med urejenimi domačimi vrtički in prijaznimi ljudmi. Obiskali smo ribnik Smrekovec, pešpot do kapelice, kjer si popotnik lahko spočije oči s pogledom na mestno jedro Sodražice in izkusi mir v duši pod krošnjo starodavne lipe. Iskrena hvala mentorici, ge. Katarini Arko, ki nam je predstavila prelepo krajino.

Frančiška Virant nas je popeljala v svet kaligrafije. Ob risanju črk vadimo koncentracijo, izražamo lastno osebnost. Spoznavali smo drug drugega preko barv in oblik. Izdelovali smo lutke iz filca, prav tako pod mentorstvom ge. Frančiške. Vadili smo motoriko in ustvarjalnost.

Iskreno vabljeni na aktivnosti v juniju 2018 v VGC Skupaj Sodražica. Obiskali nas bodo Gašper Šolaja, Društvo tabornikov svobodnega risa Kočevje, ga. Katarina Arko bo vodila športno delavnico z otroki v OŠ Sodražica, gostili bomo g. Antona Mrviča, s katerim se bomo pogovarjali o odnosih in o tem, kako se pogovarjati, znati poslušati in biti slišan.

Zahvaljujem se krajanom in Občini Sodražica za sodelovanje v projektu VGC Skupaj.

“SOŽITJE GENERACIJ PLEMENITI NAŠ VSAKDAN”

Namen projekta VGC Skupaj je opolnomočenje posameznika, družine in skupine ter preprečevanje zdrsa v socialno izključenost in revščino. Projekt sofinancirata MDDSZ in Evropski sklad v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020. Vodilni partner v projektu je RIC Novo mesto. Projekt sofinancirajo tudi občine Kočevje, Sodražica in Kostel. Več o projektu najdete na spletni strani Večgeneracijskega centra Skupaj: www.vgc-skupaj.si.

Akril – 12. 7. 2018 ob 9. uri

Starši in otroci, dobrodošli na ustvarjalnici. Z akrilnimi barvami bomo ustvarjali vtise poletnih dni.

Mentorica: Ivana Milavec

(delavnica bo potekala v sejni sobi Občine Sodražica)

Družabne igre – 26. 7. 2018 ob 9. uri

V igrivem vzdušju bomo igrali družabne igre in ustvarjali z das maso. Dobrodošli starši in otroci. Mentorica: Ivana Milavec (delavnica bo potekala v sejni sobi Občine Sodražica)

Nakit – 9. 8. 2018 ob 9. uri 8. 2018 ob 9. uri

Otroci, starši in stari starši, dobrodošli na medgeneracijsko delavnico izdelave nakita. Mentorica: Ivana Milavec (delavnica bo potekala v sejni sobi Občine Sodražica)

Družabne igre – 23. 8. 2018 ob 9. uri 8. 2018 ob 9. uri

Otroci, starši in stari starši, dobrodošli na medgeneracijski delavnici, kjer bomo igrali družabne igre in ustvarjali iz naravnih materialov.

Mentorica: Ivana Milavec

(delavnica bo potekala v sejni sobi Občine Sodražica)

RAZVOJ KMETIJSTVA V SODRAŽICI

PIŠE: JANKO DEBELJAK, KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA

Občina Sodražica bo ob 800-letnici prve pisne omembe Sodražice izdala zbornik. Večstoletna zgodovina bo v zborniku opisana po različnih poglavjih družbenih in gospodarskih dejavnosti življenja in dela prednikov. Eno od teh poglavij je tudi kmetijstvo, ki je bilo v preteklosti glavna preživetvena dejavnost na podeželju. Z razvojem ostalih gospodarskih dejavnosti v zadnjih desetletjih pa je kmetovanje v tem prostoru pridobilo drugačen pomen. Pa vendar je to naša skupna preteklost, ki jo moramo spoštovati, sedanji generaciji prebivalcev in prihodnjim rodovom pa je treba prikazati zgodovinsko realnost preživetja in realnost sedanjega stanja.

Ker sem za zbornik prevzel oblikovanje poglavja Razvoj kmetijstva v Sodražici, bom za to moral pridobiti čim več dokumentov in ostalih informacij. Eden od virov informaciji so tudi prebivalci občine, najbrž starejše generacije, ki so preživljale pretekle čase, ko je bilo kmetijstvo še pomemben vir preživetja. Zato pozivam vse občane občine Sodražica, ki imajo kakršen koli dokument, vezan na kmetijsko dejavnost v preteklosti, da pobrskaajo po svojem družinskem arhivskem gradivu. Dobrodošla bo vsakršna informacija. Naj naštejemo nekatere možne primere: fotografije, diplome, priznanja, zahvale, razna vabila, časopisni članki, pogodbe, obračuni ...

Če nimate takšne dokumentacije in vam spomin še dobro deluje, pa so dobrodošli tudi obujeni spomini o preteklosti kmetijskega dogajanja. Vse, ki razpolagate s takšnimi dokumenti ali spomini, naprošam, da mi jih sporočite na naslov: Janko Debeljak, Hrib 17, 1318 Loški Potok, ali e-naslov: janko.debeljak@lj.kgzs.si ali po telefonu: (01) 835 01 20 in 041 310 188. Svoje dokumente ali informacije za ta namen pa lahko pustite tudi v tajništvu Občine Sodražica.

Zahvala

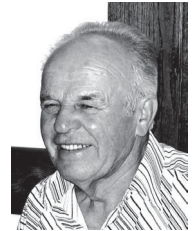
Ob slovesu drage

TURK TEREZIJE
(1922 - 2018)

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečena sožalja, podarjene sveče, svete maše, osebju DSO Kočevje, pevcem, župniku g. Bizjaku, delavcem KP Ribnica in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

*Srce je dalo vse, kar je imelo,
nobene bilke zase ni poželo,
odšel si sam na pot neznano,
kjer ni skrbi in bolečin,
za tabo ostal je le boleč spomin*

Zahvala

Ob slovesu našega ata

LUDVIKA VESELA
(1927 - 2018)

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam stali ob strani v težkih trenutkih, izrekli besede tolažbe, podarili sveče, cvetje in ostale darove. Hvala vsem, ki ste ga obiskovali, imeli radi in bili del njegovega življenja.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi

Ribiška družina Ribnica, ribnik Smrekovec Sodražica, vabi na prireditev „ RIBIŠKI PIKNIK“

ki bo v nedeljo 19.8.2018 od 12. ure dalje pri ribniku Smrekovec.

Za vas bomo pripravili:

- pečene in dimljene postrvi
- namaz iz dimljenih postrvi
- ribje polpete
- skrivnost iz jadrana
- čevapčiči

Preživite ta dan v neokrnjeni naravi ob ribniku Smrekovec.

VLJUDNO VABLJENI!

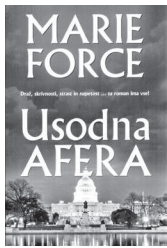
(v primeru slabega vremena bo piknik v nedeljo 26.08.2018)

BRANJE ZA POLETJE

PRIPRAVILA: NEŽKA MOHAR GAČNIK, BIBLIOTEKARKA

Na aprilski pravljčni urici so najmlajši prisluhnili pravljici z naslovom Moja babica kar naprej plete! in z variacijami z volno izdelali risbo. Majska pravljčna urica je minila v znamenju pravljice »Majhno težavo imam,« je rekel medved. Mali nadobudneži so likovno upodobili pravljico. Tokratni počitniško obarvani pregled nekaterih knjižnih novosti ponuja obilo zanimivega branja!

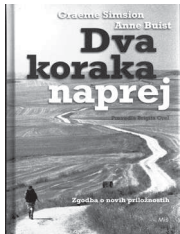
MARIE FORCE

Usodna afera

Detektivka narednica Sam Holland iz Mestne washingtonske policije po polomu pri zadnji preiskavi potrebuje veliko zmago, če hoče rešiti svojo kariero in si pridobiti izgubljen samozavest. Izvrstna priložnost za to se pojavi, ko senatorja Johna O'Connora najdejo umorjenega v njegovi postelji, Sam pa je dodeljen primer. Zadeve se zapletejo, ko mora Sam sodelovati z Nickom Cappuanom, O'Connorjevim prijateljem in vodjem njegovega osebja. To je moški, s katerim je Sam nekaj let poprej doživela nepozabno noč. Med njima še vedno preskakujejo iskricice in Sam se mora zelo potruditi, da ostane osredotočena na primer. To, da je spala s pričó v primeru, ki ga preiskuje, je še ena napaka, ki si je ne more privoščiti – zlasti ker se trupla še naprej kopičijo.

GRAEME C. SIMSION in ANNE BUIST

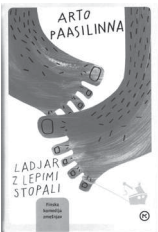

Dva koraka naprej

Zoe, gospodinja srednjih let in nesojena umetnica, je iz Kalifornije. Martin, profesor strojništva, je Anglež. Oba se nekaj tednov po hudi izgubi znajdeti v francoskem Clunyju: Zoe po moževi smrti, Martin po zahtevni ločitvi. Ne poznata se, a se skorajda hkrati odpravita na pot. Več kot dva tisoč kilometrov hoje po stopinjah nešteto romarjev svetega Jakoba proti Santiagu de Compostela pomeni tudi zanj nov začetek.

Kot vsak romar se na tej zanimivi, humorno opisani in na trenutke romantični poti tudi onadva spremenita. Čustva so njuna najtežja prtljaga. Spoznata, da je tam vsak predvsem sam s sabo. Jakobova pot ni le pot vsakodnevnih odločitev o tem, v katero smer oditi, ampak tudi o tem, kaj pustiti za seboj in kaj znova poiskati ter obdržati.

ARTO PAASILINNA

Ladjar z lepimi stopali

Aulis Rävänder ima na tem svetu dva zaklada: vlačilec Vulcanis in ženo Liiso. Z vlačilcem si čez dan služi ljubi kruhek, z ženo pa krajša noči. Sam sebi se zdi najsrečnejši moški na svetu. A njegove sreče je konec tisti trenutek, ko mu žena oznani, da si je že pred časom omislila ljubimca in da hoče ločitev. Ubogi ladjar za nasvet pokliče pomoč v stiski, pomotoma pa zavrti številko salona pedikerke Irene. Toda njegova pomota se izkaže za srečo

v nesreči, posebno ko Irene ugotovi, kako lepa stopala ima ladjar Aulis. Le kaj se bo izcimilo iz vsega tega?

JENNIFER LAAM

Izgubljeni čas ljubezni in snega

Roman prinaša ljubezensko zgodbo, ki jo je napisalo življenje enega največjih romantičnih avtorjev – Aleksandra Sergejeviča Puškina. Natalija Gončarova je bila že pri rosnih šestnajstih letih osupljivo lepa in intelektualno razvita ženska. Na svojem prvem javnem plesu v času božiča leta 1828 je pritegnila pozornost najslavnejšega ruskega uporniškega pesnika. Natalijo je v hipu očarala njegova energija in veselje do življenja, še hitreje pa jo je v vrtinec povleklo njegovo dvorjenje, in tako se je kmalu znašla v zakonu s strastnim pesnikom, ki je bil nagnjen k še silovitejšim izbruhom ljubosumja. Kaj kmalu so zlobni jeziki in obrekovanja na dvoru ruskega carja prisilili Aleksandra, da brani svojo, pa tudi Natalijino čast v dvoboju, za katerega vemo, da se je zanj tragično končal.

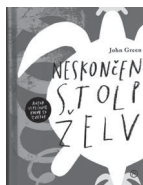
HARLAN COBEN

Pogrešam te

Newyorška detektivka Kat Donovan prosti čas najraje preživlja ob vrčku piva v pubu, v katerega je zahajal že njen pokojni oče. Ker je že dolgo samska, ji prijateljica podari naročnino za spletne zmenke. Kat se prijavi na stran in naleti na nekdanjega zaročenca Jeffa, ki jo je pustil pred davnimi osemnajstimi leti in ga ni nikoli zares prebolela. Vsi upi o srečanju s staro ljubeznijo in pravljčnem koncu se ji kmalu sesujejo, ko se zaplete v mreže tega zlovšečega spletnega plenilca, ki preži na ranjene ženske in jih spelje v smrtonosno past. Toda je to sploh »njen« Jeff? Da bi prišla ugrabitelju na sled, mora najprej pobrskati po lastni preteklosti in izbežati na dan bolečo resnico o Jeffu in tudi o očetu, čigar umor ni bil nikoli razjasnjen.

JOHN GREEN

Neskončen stolp želv

Težko pričakovani roman Neskončen stolp želv izjemno priljubljenega Johna Greena (1977) je iskrena pripoved o duševni motnji, s katero se vse življenje spopada tudi avtor sam. Ustvaril je najbolj zrelo delo doslej, ki so ga za svojega nemudoma vzeli bralci po vsem svetu. Šestnajstletna Aza nima namena raziskovati skrivnostne smrti milijarderja Russlla Picketta, a v igri je nagrada v vrednosti sto tisoč dolarjev in njena najboljša, neustrašna prijateljica Daisy si želi rešiti primer. Aza se trudi. Poskuša biti dobra hčerka, dobra prijateljica, dobra učenka, punca in celo dobra detektivka, hkrati pa preživeti v vse bolj zgoščeni spirali lastnih misli. Ko se zdi, da gre vse samo še navzdol, se vendar pojavi upanje.

S tem tudi zaključujem tokratni pregled nekaterih knjižnih novosti! Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico! Od 1. julija do 31. avgusta 2018 velja v Knjižnici Sodražica POLETNI DELOVNI ČAS in sicer: PONEDELJEK in PETEK od 15. do 19. ure in v SREDO od 17. do 19. ure. Čim lepše in prijetneje preživite letošnje poletje, brezskrbni čas počitnic in dopustov ter se spočiti podajte novim dogodivščinam naproti. Radi in lepo se imejte ter na svidenje do prihodnjic!

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A (trgovski center SPAR Ribnica)
1310 Ribnica
☎ 01 8373 116
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

UGODNI NAROČNIŠKI PAKETI TER AKCIJSKI MOBITELI NA OBROKE!

Ugodni paketi TopTrio
internet – televizija – telefonija

prvo leto
19.95 €/mesec

DELOVNI ČAS:
PON - PET
8.30 h - 12 h
ter 14 h - 18 h
SOB
8.30 h - 11.30 h

TelekomSlovenije

POOBlašČENI PRODAJALEC

MLADINSKI KLUB NA PSOGLAVSKIH DNEVIH - VABLJENI

Igra „Šedrška roka pravice“ v izvedbi dramske skupine MKS, vas bo v soboto, 30. 6. 2018, zvečer na trgu popeljala po poteh ustanavljanja policijske postaje v Sodražici, ki je zaradi prometne modernizacije in nekontrolirane rasti prebivalstva nujno potrebna.

Nasmejte se prigradam bodočih policistov, ki se bodo na vse pretege trudili, da bi se uvrstili med elitne izvrševalce zakona.

V nedeljo, 1. 7. 2018, na sam tržni dan, od 10. ure naprej, bo v Kostanjevem parku potekal Oder mladih 2018.

Letos bo dogajanje še posebej pestro. Poleg odlične glasbe v izvedbi benda **Rock Angeless**, nas bodo zabavali tudi **humoristi dramske skupine MKS** s premierno predstavo svojega šova.

Tradicionalno pa bomo gostoli že drugo „Šedrško olimpijado“, vsem obiskovalcem pa bodo na voljo tudi **različne zabavne igre**. Zato se vsi mladi in mladi po srcu na Tržnem dnevu oglasite pri nas v senci Kostanjevega parka se nasmejte, razgibajte ali pa uživajte v hladni pijači in izvrstni glasbi.

P.S. Najboljše ekipe in posamezniki bodo tudi letos lepo nagrajeni!

protivlomna vrata
PROTIVLOM

Vas skrbi vlom,
si želite občutek varnosti
v vašem domu?

**Protivlomna vrata
zagotavljajo varnost in
mir v vašem domu.**

**Zakaj se odločiti
za protivlomna vrata?**

- 🔒 Vrhunska varnost, visoka protivlomna zaščita
- 🔒 Zvočna in toplotna izolacija
- 🔒 Odpornost na vodo in vlago
- 🔒 Bogata sodobna oprema in eleganten videz
- 🔒 Hitra suhomontažna vgradnja
- 🔒 **BREZPLAČNO** odpeljemo vaša stara vrata
- 🔒 Montaža po celotni Sloveniji

www.protivlom-vrata.si

☎ 070 719 719

@ protivlom@gmail.com

Branal

z vami od leta 1992

Za ak. odgovornega
poslovanja z gozdom

Opravljamo storitve **sečnje, spravila in odkupa lesa.**

Zagotavljamo korektne cene, izmere in zanesljivo plačilo.

Smo zanesljivi, odzivni in učinkoviti. Preizkusite nas!

Vaš klic pričakuje odkupovalec
Damjan Gornik
041 792 341, damjan@branal.si

Pokažite mrazu figo! Oskrbite se s smrekovimi peleti v A1 kvaliteti. Nudimo dostavo na dom. Osebni prevzem v IOC Podskrajnik v Cerknici.

041 714 385

peleti@branal.si

Podskrajnik 57, 1380 Cerknica

SKOČI V POLETJE!

LG Q7
24 x
10,83 €
NA MESEC

V PAKETU ŠE VEČ Z BONOM DO 100 €

LG G7
24 x
22,83 €
NA MESEC

V PAKETU ŠE VEČ Z BONOM DO 100 €

Pooblaščen prodajalec

Telemach Ribnica Škrabčev trg 16, 1310 Ribnica, Tel: 070 321 444

Akcijska ponudba velja za nove naročnike, od 5. 6. 2018 do 30. 6. 2018 oz. do razprodaje zalog, karkoli nastopi prej, ob nakupu aparata na obroke za navedeni paket z vezavo 24 mesecev. Razlika med redno in akcijsko ceno se vštevava v prejeto ugodnost ob vezavi. Za prodajo na obroke veljajo Splošni pogoji za prodajo mobilnih terminalov in sorodne opreme na obroke. Naročnik je dolžan prvi obrok kupnine za telefon plačati sočasno s sklenitvijo aneksa. Bon je mogoče izkoristiti na način, da za plačilo blaga ostane najmanj 1,00 EUR. Preostanek bona se ne izplača in se ne prenaša. Nekateri telefoni morda ne bodo na voljo na vseh prodajnih mestih. Za pakete skupine VEČ veljajo Posebni pogoji naročniških paketov VEČ, ki vsebujejo pravila primerne uporabe in med drugim po porabi v paket ključnih količin prenosa podatkov in Sloveniji določajo znižanje hitrosti na največ 64 kbps. Za opravljen hkraten nakup izbranega telefona in paketa se več ali Največ prek spleta, prvih 500 naročnikov prejme tudi poletno presenečenje. Zaloge so omejene. Navedene blagovne in storitvene znamke so registrirane znamke njihovih lastnikov. Pred nakupom in sklenitvijo naročniškega razmerja se o podrobnih pogojih ponudbe pozanimajte na www.telemach.si na prodajnih mestih Telemacha ali na 080 22 88.

telemach mob.